

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWSEntered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

VOL. XII.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Antradienis, Vasario-February 24 d., 1925

437

No. 46

Valstiečių nera-
mumai MeksikojeFrancija susirupinus karo
skolomisKeturi lietuviai traukinio už-
mušti, du sužeisti400 ginkluotų meksikie-
čių užgrobė žemes

MEKSIKOS MIESTAS, vas. 23. — Komunistinių agitatorių sukurstyti, 400 valstiečių, apsiginklavę, užgrobė Durango valstijoje didelius jdirbtos ir irigujamos žemės plotus. Tie plotai priklausė stambiems ūkininkams, kurie jiems pagerinti ką tik buvo išleidę 200 tukstančių pesų (100 tukst. dolerių), gavę užtikrinimų, kad valstybė jų turtą apsaugos.

Prezidentas Calles įsakė žemes užgrobusius valstiečius išvaryti, bet pastarieji pareiškė, kad jie nepasiduos.

Francijos karo skolų
mokėjimo klausimu

Panaši į Dawes'o ekspertų komisija turėtų iširti Francijos pajėgą skoloms mokėti

PARYZIUS, vas. 23. — Informacijomis iš autoritetinių šaltinių, Francija sutikty, kad būtų sudaryta tam tikra, panaši į Dawes'o ekspertų komisija, kuri iširtų ir patikrintų, kiek Francija pajėgia savo karo skolas mokėti. Francija ypač norėtų, kad dalyko ištirimą užproponuotų Jungtinės Valstijos, nes tokiu procedūra automatiškai reikėtų, kad Jungtinės Valstijos numano, jogei Francija nepajėgia savo skolų pilnai išmokėti, o todėl būtina turėtų skolingą joms sumą sumažinti tiek, kiek Francija pajėgtų išmokėti.

Keturi lietuviai užmušti,
du sužeisti

Nelaimė atsitiko netoli Kenosha, elektriniam traukiniui sudaužius automobilį, kurio jė važiavo

KENOSHA, Wis., vas. 23. — Netoli nuo šio miestelio šiandien atsitiko baisi nelaimė. Chicago, North Shore & Milwaukee geležinkelio linijoje elektrinis traukinys sudaužė kryžkelėje automobilį, kurio važiavo šeši asmenys. Keturi jų buvo ant vietos užmušti, o du pavojingai sužeisti. Visi lietuviai. Užmuštieji yra: Antanienė Zaleckienė, jos 11 metų sūnus ir 9 metų dukrelė, ir Teodoras Marčulis, 41 metų. Sužeisti — Liudas Norbutas ir Stasys Ralus (?). Abiem skaudžiai sužeistos galvos.

Nelaimė atsitiko veikiausiai dėl to, kad važiuojantieji per lietu ir miglą nepastebėjo besitartinančio traukinio ir nenugirdo skambalo signalo.

Užmuštieji ir sužeistieji buvo tuojau paimti traukinin ir pargabinti į Kenosha.

Vokietijos reparacijos

Per šiu metų sausio mėnesį užmokėjo aliantams daugiau ne 108 milijonus aukso markių

BERLINAS, vas. 23. — Generalis agentas reparacijų mokėjimams priimti, p. S. Parker Gilbert, paskelbia jo priimtų iš Vokietijos ir aliantams paskirstytų reparacijų per šiu metų sausio mėnesį. Per tą mėnesį Vokietija sumokėjo 108,317,807.74 aukso markių, išmokėta gi aliantams viso 103,575,348.33 aukso markių.

Apskritais skaitmenimis aliantų valstybės gavo aukso marķemis šiaip:

Anglija	19,359,465
Francija	47,275,636
Italija	8,958,938
Belgija	9,334,886
Japonija	399,297
Jugoslavija	2,076,762
Portugalija	724,894
Rumunija	340,714
Graikija	84,122

Aliantų militarės kontrolės komisijos Vokietijai išlaidos siekė 1,333,333 aukso markių. Likusioji suma išėjo įvairių komisijų, kaip antai reparacijų, Reinlando aukštosios komisijos, laivyno ir generalio agento štabo išlaidoms padengti.

Neramūs rinkimai Turkijoje

Riausėse du žmonės buvo užmušti, daug sužeistų

KONSTANTINOPOLIS, Turkija, vas. 23. — Įvykusieji praėjusio sekmadienio rinkimai Turkijoje pasižymėjo neramumais ir riaušėmis. Lazistano apskrity, Juodųjų jurių juostoje, rinkimų riaušėse du žmonės buvo užmušti ir daug sužeistų.

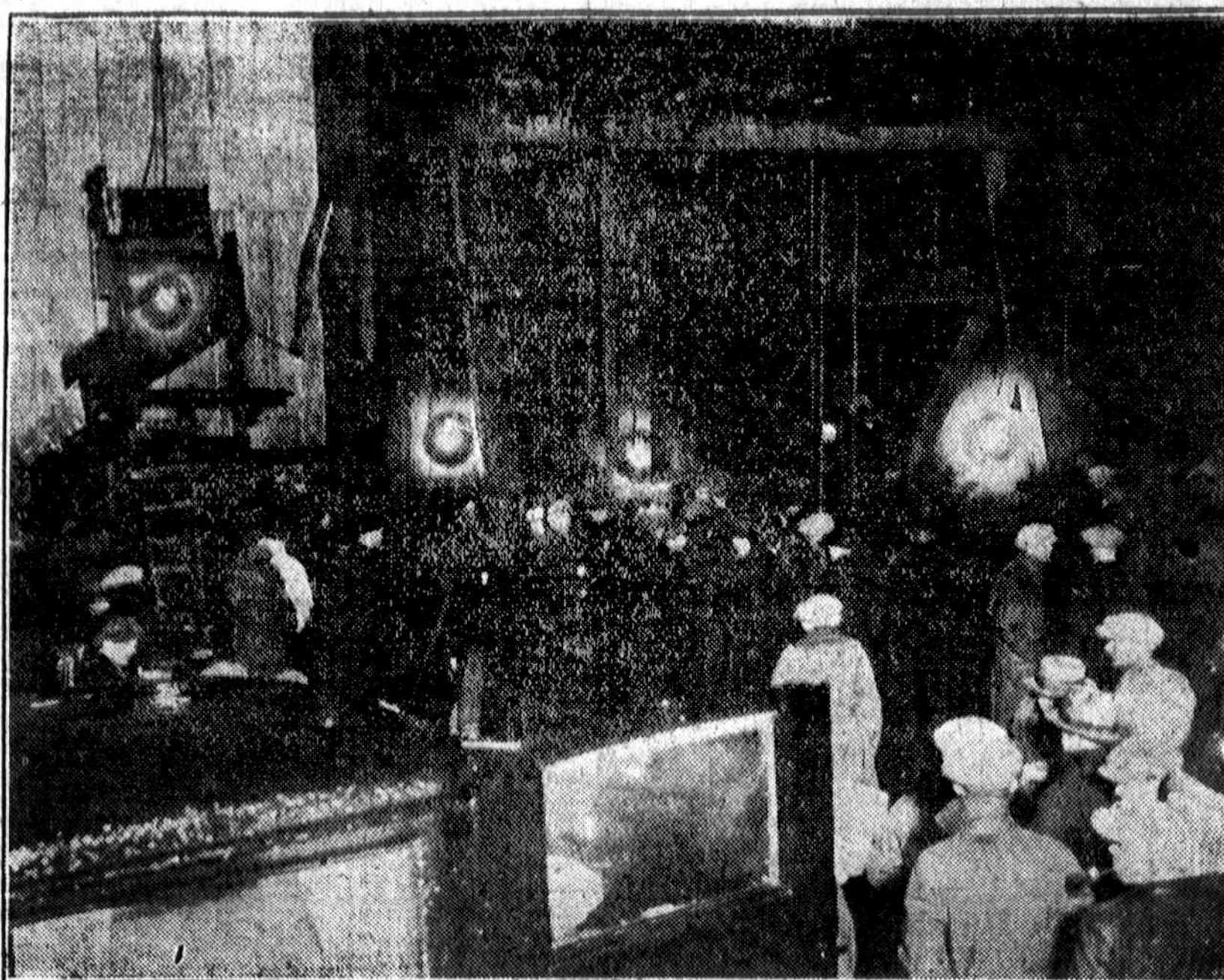
MUSTYNESE DU UŽMUSTA,
VIENUOLIKA SUŽEISTA

MARTIN, Ky., vas. 23. — Vietos Chesapeake & Ohio geležinkelio stoty vakar kilo mustynės ir šaudymas, laike kurių du asmenys buvo užmušti, o vienuolika kitų sužeisti. Tarp sužeistųjų yra dvi moterys ir dvi jaunos mergaitės. Užmušti yra kasyklų darbininkas Hall, 38 metų, ir kauntės šerifo padėjėjas Wheelwright.

DU DARBININKAI ŽUVO
TRAUKINIO KATASTROFOJE

PARIS, Ky., vas. 23. — Netoli nuo čia šiandien susikūlė, išsokęs iš bėgių, traukinys, ejęs iš Cincinnati į Jacksonville, Fla. Nelaimėj žuvo lokomotivo mašinistas Merringer ir kurintojas McKinley.

NELAIMĖS VIETA, KUR ŽUVO 51 KASYKLŲ DARBININKAS

Gelbėtojai ir susirupinę giminės susirinkę ties žūtėmis City Coal kompanijos kasyklo Sullivan miestely, Indianoj, kur praėjus penktadienį dėl įvykusios baisios eksplozijos žuvo penkiasdešimt vienas darbininkas.

Visų kasyklose žuvusiųjų 30 žmonių žuvo mieste-
kunai išimta

Raudonasai Kryžius šelpia vargę likusias darbininkų šeimynas

SULLIVAN, Ind., vas. 23. — Po ilgo ir nepaliojamo ieškojimo vakar pagaliau surasta pasakutiniai šiu lavonai darbininkų, so sudėję apie penki šimtai nežuvusių City Coal kompanijos kasyklose, kur praėjus penktadienį įvyko baisi eksplozija. Viso jų žuvo penkiasdešim vienas. Vakare pradėta laidojimas žuvusiųjų. Laidoja ne bendrai, bet kiekviena šeimyna rupinas savaisiais.

Raudonasai Kryžius ruošias teikti pašalpos toms šeimynoms, kurios dėl tos nelaimės atsidūrė sunkioj padėty.

Atvyko taipjau valstijos pramonės komisijos nariai iširti padėti ir rupintis, kad žuvusiųjų giminės būtų tuojau pradėta mokėti atlyginimas einant darbininku atlyginimo įstatymu.

Tikroji eksplozijos kasyklose priežastis dar nežinoma. Sullivan kauntės valdininkai, darę neoficialių tyrinėjimų, mano, kad eksplozija pagimdė užsidegusios nuo darbininkų aliejinės lemputės dujos, kurių buvo prisunkę į kasyklas. Valstijos kasyklų inspektorius rytoj pradės oficialią nelaimės priežasties tyrinėjimą.

10,000 dolerių pašalpos vargę likusioms šeimynoms

INDIANAPOLIS, Ind., vas. 23. — Indianos valstijos senatas ir atstovų butas šiandien priėmė senatoriaus Simso įneštą rezoliuciją, kuria paskiriama 10,000 dolerių likusioms vargę City Coal kompanijos kasyklose žuvusiųjų darbininkų šeimynoms sušelpiti.

LLOYD GEORGE SERGA

BIRMINGHAMAS, Anglija, vas. 23. — Buvęs premjeras Lloyd George, kurs turėjo čia laikyti kalbą, susirgo gerklės ligą.

LONDONAS, vas. 23. — Anglijos karalius Jurgis serga influenza. Gydytojai pataria jam, kad kai tik pasitaisys, tuojau iškeliautų laivu į šiltą Tarpžeminių jurių klimata likusiai žiemos daliai praleisti.

KAIRAS, Egiptas, vas. 23. — Trisdešimt žmonių žuvo, o trisdešimt aštuoni buvo sužeisti laike gaisro, kurs šiandien beveik visai sunaikino miestelį Rahmanią, netoli Damanhurmo. Vienuolika žuvusiųjų buvo išvaduoti iš didelių vietos gyventojų triobėlių.

BUVĖS ŠVEDŲ PREMJEKAS BRANTING MIRŠTAS

STOKHOLMAS, vas. 23. — Buvęs Švedijos premjeras, socialistų vadas Hjalmar Branting, guli mirties patale. Jo liga labai pablogėjo ir reikalinga umios operacijos, bet dėl ligonies silpnumo gydytojai sako, kad operacijos jis neišlaikysias.

Chicago ir apilinkė. — Federalis oro biuras šiai dienai pranašauja: — Aplamai gražu; mažai atmainos temperaturoj; vidutinis šiaurvakarių vėjas. Vakare temperatūra vidutina siekė 36° F. Šiandien saulė teka 6:34, leidžiasi 5:33 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, vasario 23 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.77
Belgijos, 100 frankų	\$5.05
Danijos, 100 kronų	\$17.81
Francijos, 100 frankų	\$5.26
Italijos, 100 lirų	\$4.11
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų	\$15.24
Olandijos, 100 florinų	\$40.11
Suomijos, 100 markų	\$2.53
Švedijos, 100 kronų	\$26.95
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.25

Lietuvos Pinigų Kursas

Siūniant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	\$10.50
200 litų	\$20.75
300 litų	\$31.00
400 litų	\$41.25
500 litų	\$51.50
600 litų	\$61.75
700 litų	\$72.00
800 litų	\$82.25
900 litų	\$92.50
1000 litų	\$102.75

Prie šitos sumos reikda pridėti 25 centai pašto išlaidų už košną siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 65 centų daugiau.

Vokietijos respublikininkų
manifestacijos

MAGDEBURGAS, Vokietija, vas. 23. — Vakar čia įvyko didelės vokiečių respublikininkų manifestacijos, kuriose dalyvavo tukstančiai žmonių, tvirtų respublikos remėjų. Buvo švenčiama "Reichsbanner" metinių sukaktuvių šventė. Celebracijos prasidėjo deginimu milžiniškan laužan sukrautų sienų stulpų, kurie įvairias Vokietijų valstybes skyrė vieną nuo kitos. Tada turėjo reikšti panaikinimą sienų tarp atskirų valstybių ir suliejimą jų vienon Vokietijų respublikon. Didžiausių ovacijų kelta, kai gaisrojančin laužan sumesta sienos stulpai, skiria Vokietiją nuo Austrijos.

Sinclair kompanija neten-
ka koncesijų Sachaline

MASKVA, vas. 23. — Sovietų valdžios koncesijų komisijos pirmininkas Gregory Piatkov išleido pranešimą, iš kurio matyti, kad amerikiečių Sinclair Oil kompanijos koncesija Sachalino saloj sovietų valdžia laiko mirusiomis. Pranešime sakoma, kad sutartį dėl koncesijų su Sinclair kompanija panaikino ne Rusų-Japonų sutartis, bet ją panaikinusi pati Sinclair kompanija tuo, kad neįspildė sutarties sąlygų nustatytuoju laiku.

DU ITALŲ BANDITAI PA-
SMERKTA MIRTIES
BAUSMEI

EBENSBURG, Pa., vas. 23. — Vietos kriminalinis teismas šiandien pasmerkė mirties bausmei du italų, Mike Bassi ir Tony Pozzi. Praėjusio spalio mėnesį jie nužudė ekspreso tarnautoją, gabenusį 33,000 dolerių darbininkų algoms išmokėti, ir su pinigais pabėgo, bet buvo Tere Haute, Indianoj, suimti.

TRAUKINYS SUVAŽINĖJO
KETURIS ANGLEKASTUS

HARRISBURG, Ill., vas. 23. — Netoli O'Gara kasyklo, ties Muddy, Ill., greitasis Big Four geležinkelio traukinys šiandien suvažinėjo keturis kasyklų darbininkus. Sako, kad jie sėdėjo ant geležinkelio bėgių ir gėrė.

Skiria tris milijonus dolerių
stipendijų fondui

NEW YORKAS, vas. 23. — Kasyklų magnatas Simon Guggenheim, buvęs Jungtinių Valstijų senatorius iš Colorados, įsteigė "John Simon Guggenheim Memorial Foundation," kurios tikslas yra: "gerinti švietimo kokybę ir meno bei profesijų praktiką Jungtinėse Valstijose, atkelti mokslo tyrinėjimus ir ugdyti geresnį tarptautinį susipratimą." Fundacija teiks stipendijas jaunuomenei, bė gimties skirtumo, ir visų pragumų siektis visose aukštojo mokslo šakose, taip pragumų išvystyti savo talentus kaip mokslo, taip įvairiose dailiojo meno šakose.

PRIEŠ PAT SAVO VESTUVES
NUSIZUDĖ

WINDSOR LOCKS, Conn., v. 23. — Merginos Daratos Doby, 24 m., kaip šiandien turėjo būti vestuvės su Aleksu Nanau, 43 m., iš Waterburio. Bet vakar važiuodama automobiliu su savo jaunikiu ji paprašė jį sustoti. Išlipus iš mašinos mergina priėjo prie upės ir šoko vandenin. Jos kūnas tik šiandien tepavyko surasti.

HAVANA, Kuba, vas. 23. — Naujai išrinktas Kubos prezidentas Gerardo Machado kovo 8 d. išvyks į Jungtines Valstijas su vizitu.

KEOKUK, Iowa, vas. 20. — Remontuojant Iowa State Insurance kompanijos triobesį įkrito dailis lubų, užberdama septynis darbininkus. Visi jie buvo skaudžiai sužeisti.

DETROIT, Mich., vas. 21. — Užmiesty rasta automobilio nušautą 34 metų vyrą, Anthony Rulo, didžiajame kare tarnavusį aviatorium.

Legislatoroje įneštas sumanytas pakelti taksus Chicagoje.

Lietuvos žinios.

PLĖSIKAS NUSISOVĖ

KAUNAS. — Sausio 29 d. 6 val. vakaro, Trakų gt. į vieną krautuvę įėjo kažin koks vyras, o jo draugas paliko už durų.

Tuo tarpu krautuvės šeimininkė pasilenkusi kažką dirbo. Kai pakėlė akis pasižiūrėti į įėjusį "pirkėją," pamatė prieš save atkištą revolvėrį. Šeimininkė persigandus sukluko. Tai išgirdę iš kito kambario krautuvėn įbėgo šeimininkės vyras ir sušūnus.

Krautuvėje buvę plėšikas greitai spruko iš krautuvės, išbėgęs už durų ir manydamas šeimininką jį vėjančią šovė į šeimininką, bet nekludė. Šūvis ir riksmas išgirdo tuo laiku netoli buvę kareiviai, policija, kurie atbėgę vieną plėšiką tuojau sugavo, o kitas bėgo į kapines, bet nematydamas išsigelbėjimo įbėgęs į vieną kiemą pats nusišovė.

PRAGYVENIMO BRAN-
GUMAS

KAUNAS. — Statistikos duomenimis, gruodžio mėn. Lietuvos pragyvenimo minimumas vienam žmogui siekė vidutiniškai 120.82 Lt. Brangiausias pragyvenimas į mėnesį buvo Vilkauskis, kur sakytas minimumas pasiekė 142.29 Lt., toliau mažėjimo atžvilgiu eina Kaunas (139.77 Lt.), Mariampolė (137.70 Lt.), Klaipėda (134.63 Lt.), Telšiai (130.43 Lt.), Šilutė (129.64 Lt.), Pagėgiai (126.32 Lt.), Mažeikiai (125.72 Lt.), Kretinga (123.85 Lt.) ir Šiauliai (120.18 Lt.).

Kauno biržoj per ištisus 1924 metus svetimų valiutų apyvarta siekė 17,925,699 Lt. Vertybės atžvilgiu didžiausią apyvartą buvo dolerių valiuta, o valiutos vienetų atžvilgiu austrų kronomis (5,405,600 a. k.).

5is Kartus Greičiau
už 50 centu

Nežiūrint kad ir nėra reikalo skubintis su nusiuntimu pinigų Lietuvon, Jums visvien yra geriau siųst per Naujienas telegramu, kuris nuneš Jusų giminėms pasiūstus pinigus penkis kartus greičiau už paprastą pastą.

Naujienu telegramu išsiųstos iš Chicago prieš šeštą valandą vakaro, nueina Kaunas į 3-4 dienas. Lietuvos Koperacijos Bankas gavęs mūsų telegramą didžiausiu greitumu ir atyda išsiuntinėja pinigus adresantams į visas Lietuvos dalis ir taipgi pakviečiamus atsiimti pinigus iš artimiausių vietų. Naujienu telegramu yra greičiausias, tobuliausias, pigiausias ir saugiausias pinigų siuntimo budas.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAČIO APTIEKA, 233 East 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 West 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWSEntered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

VOL. XII.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Antradienis, Vasario-February 24 d., 1925

437

No. 46

Valstiečių nera-
mumai MeksikojeFrancija susirupinus karo
skolomisKeturi lietuviai traukinio už-
mušti, du sužeisti400 ginkluotų meksikie-
čių užgrobė žemes

Vokietijos reparacijos

MEKSIKOS MIESTAS, vas. 23. — Komunistinių agitatorių sukurstyti, 400 valstiečių, apsiginklavę, užgrobė Durango valstijoje didelius jdirbtos ir iriguo- jamos žemės plotus. Tie plotai priklausė stambiems ūkininkams, kurie jiems pagerinti ka- tik buvo išleidę 200 tukstančių pesų (100 tukst. dolerių), gavę užtikrinimų, kad valstybė jų turtą apsaugos.

Prezidentas Calles įsakė žemes užgrobusius valstiečius išvaryti, bet pastarieji pareiškė, kad jie nepasiduos.

Francijos karo skolų
mokėjimo klausimu

Panaši į Dawes'o ekspertų komi- sija turėtų ištirti Francijos pajėgą skoloms mokėti

PARYŽIUS, vas. 23. — Informacijomis iš autoritetinių šaltinių, Francija šutiktų, kad būtų sudaryta tam tikra, panaši į Dawes'o ekspertų, komisija, kuri ištirtų ir patikrintų, kiek Francija pajėgia savo karo skolas mokėti. Francija ypač norėtų kad dalyko ištirimą užproponuotų Jungtinės Valstijos, nes tokia procedūra automatiškai reikštų, kad Jungtinės Valstijos numano, jogei Francija nepajėgia savo skolų pilnai išmokėti, o todėl būtina turėtų skolingą joms sumą sumažinti tiek, kiek Francija pajėgtų išmokėti.

Keturi lietuviai užmušti,
du sužeisti

Nelaimė atsitiko netoli Kenosha, elektriniam traukiniui sudaužius automobilį, kuriuo jie važiuo

KENOSHA, Wis., vas. 23. — Netoli nuo šio miestelio šandie atsitiko baisi nelaimė. Chicago, North Shore & Milwaukee geležinkelio linijoje elektrinis traukinys sudaužė kryžkelęj automobilį, kuriuo važiuavo šeši asmenys. Keturi jų buvo ant vietos užmušti, o du pavojingai sužeisti. Visi lietuviai. Užmuštieji yra: Antanienė Zaleckienė, jos 11 metų sūnus ir 9 metų dukrelė, ir Teodoras Marčiulis, 41 metų. Sužeisti — Liudas Norbutas ir Stasys Ralus (?). Abiem skaudžiai sužeistos galvos.

Nelaimė atsitiko veikiausiai dėl to, kad važiuojantieji per lietuvių miglą nepastebėjo besistartinančio traukinio ir nenugirdo skambalo signalo.

Užmuštieji ir sužeistieji buvo tuojau palmti traukinio ir par- gabenti į Kenosha.

Per šiu metų sausio mėnesį už- mokėjo aliantams daugiau ne 108 milijonus aukso markių

BERLINAS, vas. 23. — Generalis agentas reparacijų mokes- tiams priimti, p. S. Parker Gil- bert, paskelbia jo priimtą iš Vo- kietijos ir aliantams paskirstytą reparacijų per šiu metų sausio mėnesį. Per tą mėnesį Vokie- tija sumokėjo 108,317,807.74 aukso markių, išmokėta gi ali- antams viso 103,575,348.33 aukso markių.

Apskritais skaitmenimis ali- antų valstybės gavo aukso mar- kėmis šiaip:

Anglija	19,359,465
Francija	47,275,636
Italija	8,958,938
Belgija	9,334,886
Japonija	399,297
Jugoslavija	2,076,762
Portugalija	724,894
Rumunija	340,714
Graiikija	84,122

Aliantų militarės kontrolės komisijos Vokietijai išlaidos sie- kė 1,333,333 aukso markių. Li- kusioji suma išėjo įvairių komi- sijų, kaip antai reparacijų, Rein- lando aukštosios komisijos, lai- vyno ir generalio agento štabo išlaidoms padengti.

Neramūs rinkimai Turkijoje

Riaušėse du žmonės buvo užmu- šti, daug sužeisti

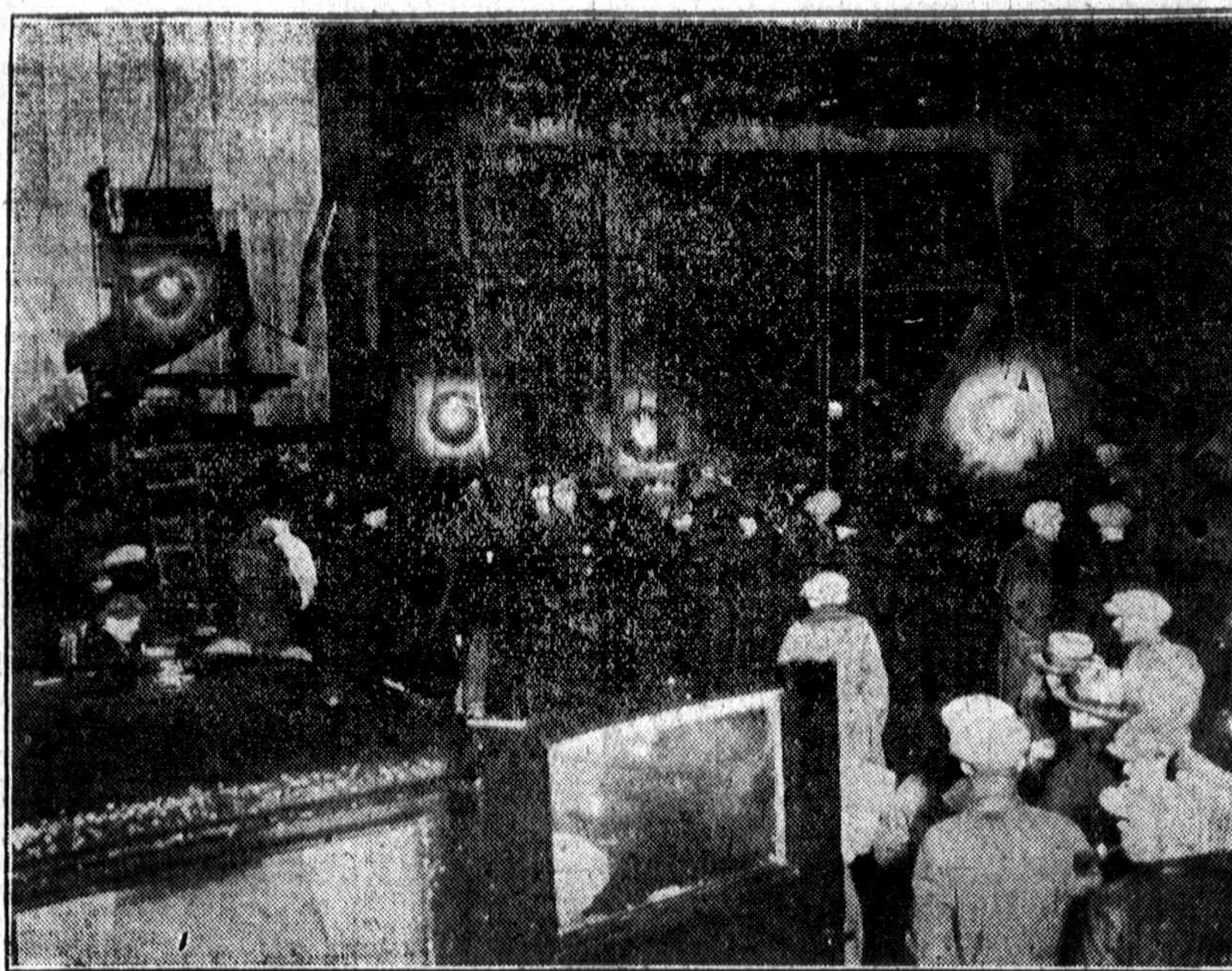
KONSTANTINOPOLIS, Tur- kija, vas. 23. — Įvykusieji pra- eitą sekmadienį rinkimai Turki- joje pasižymėjo neramumais ir riaušėmis. Lazistano apskrity, Juodųjų jurių juostoje, rinkimų riaušėse du žmonės buvo užmu- šti ir daug sužeisti.

MUSTYNESE DU UŽMUSTA.
VIENUOLIKA SUŽEISTA

MARTIN, Ky., vas. 23. — Vie- tos Chesapeake & Ohio geležin- kelio stoty vakar kilo mustynės ir šaudymas, laike kurių du aas- menys buvo užmušti, o vienuoli- ka kitų sužeisti. Tarp sužeistųjų yra dvi moterys ir dvi jau- nus mergaitės. Užmušti yra ka- siųlyk darbininkas Hall, 38 metų, ir kauntės šerifo padėjėjas Wheelwright.

DU DARBININKAI ŽUVO
TRAUKINIO KATASTROFOJE

PARIS, Ky., vas. 23. — Netoli nuo čia šandie susikūle, išsokę- is bėgių, traukinys, ejęs iš Cin- cinnati į Jacksonville, Fla. Ne- laimėj žuvo lokomotivo mašinis- tas Merringer ir kurintojas Mc- Kinley.

Gelbėtojai ir susirupinę giminės susirinkę ties žūtėmis City Coal kompanijos kasyklų Sullivan miestyje, Indianoj, kur praeitą penktadienį dėl įvykusios baisios eksplozijos žuvo penkiasde- šimt vienas darbininkas.

Visų kasyklose žuvusiųjų 30 žmonių žuvo mieste-
lio gaisre, Egipte

Raudonasai Kryžius šelpia varge- likusias darbininkų šeimynas

SULLIVAN, Ind., vas. 23. — Po ilgo ir nepalaukiamo ieskoji- mo vakar pagaliau surasta pas- kutiniai du lavonai darbininkų, žuvusių City Coal kompanijos kasyklose, kur praeitą penkta- dienį įvyko baisi eksplozija. Vi- so jų žuvo penkiasdešim vienas.

Vakar pradėta laidojimas žu- vusiųjų. Laidoja ne bendrai, bet kiekviena šeimyna rūpinas savaisiais.

Raudonasai Kryžius ruošias priežastis dar nežinoma. Sulliv- vano kauntės valdininkai, dar- neoficialių tirinėjimų, mano, kad eksplozija pagimdė užside- gusios nuo darbininkų aliejinės lemputės dujos, kurių buvo pri- siunkę į kasyklas. Valstijos kasyklų inspektorius rytoj pra- dės oficialų nelaimės priežasties tirinėjimą.

Atvyko taipiau valstijos pra- monės komisijos nariai ištirti padėtį ir rūpintis, kad žuvusių- jų giminėms būtų tuojau pradė- ta mokėti atlyginimas einant darbininku atlyginimo įstatymu.

Tikroji eksplozijos kasyklose priežastis dar nežinoma. Sulliv- vano kauntės valdininkai, dar- neoficialių tirinėjimų, mano, kad eksplozija pagimdė užside- gusios nuo darbininkų aliejinės lemputės dujos, kurių buvo pri- siunkę į kasyklas. Valstijos kasyklų inspektorius rytoj pra- dės oficialų nelaimės priežasties tirinėjimą.

10,000 dolerių pašalpos varge li- kusioms šeimynoms

INDIANAPOLIS, Ind., vas. 23. — Indianos valstijos senatės ir atstovų butas šandie priėmė senatoriaus Simso įneštą rezoliu- ciją, kuria paskiriama 10,000 do- lerių likusioms varge City Coal kompanijos kasyklose žuvusiųjų darbininkų šeimynoms sušelpiti.

LLOYD GEORGE SERGA

BIRMINGHAMAS, Anglija, vas. 23. — Buvęs premjeras Lloyd George, kurs turėjo čia laikyti kalbą, susirgo gerklės li- ga.

LONDONAS, vas. 23. — Ang- lijos karalius Jurgis serga influ- enza. Gydytojai pataria jam, kad kai tik pasitaisy, tuojau iš- keliautų laivu į šiltą Tarpžemi- nių jurių klimatą likusiai žie- mos daliai praleisti.

KAIRAS, Egiptas, vas. 23. — Trisdešimt žmonių žuvo, o tris- dešimt aštuoni buvo sužeisti laike gaisro, kurs šandie beveik visai sunaikino miestelį Rahma- niją, netoli Damanhurmo. Vi- so sužeidę apie penki šimtai ne- didelių vietos gyventojų triobe- lių.

BUVĘS ŠVEDŲ PREMJEAS
BRANTING MIRŠTAS

STOKHOLMAS, vas. 23. — Buvęs Švedijos premjeras, soci- alistų vadas Hjalmar Branting, guli mirties patale. Jo liga la- bai pablogėjo ir reikalinga umios operacijos, bet dėl ligonies silp- numo gydytojai sako, kad opera- cijos jis neišlaikysias.

Chicago ir apielinkė. — Fede- ralis oro bijuras šiai dienai pra- našauja: — Aplamai gražu; ma- ža atmainos temperatūroje; vidi- tinis šiaurvakarių vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniai- siekė 36° F.

Šandie saulė iškyla 6:34, lei- džiiasi 5:33 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, vasario 23 d., užsienio pi- nigų ne mažiau kaip už \$25,000 do- lerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais kitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų \$4.77

Belgijos, 100 frankų \$5.05

Danijos, 100 kronų \$17.81

Francijos, 100 frankų \$5.26

Italijos, 100 lirų \$4.11

Lenkijos, 100 zlotų \$19.25

Norvegijos, 100 kronų \$15.24

Olandijos, 100 florinų \$40.11

Suonijos, 100 markių \$26.95

Švedijos, 100 kronų \$26.95

Sveicarijos, 100 frankų \$19.25

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vokietijos respublikininkų
manifestacijos

MAGDEBURGAS, Vokietija, vas. 23. — Vakar čia įvyko didė- lės vokiečių respublikininkų ma- nifestacijos, kuriose dalyvavo tukstančiai žmonių, tvirtų res- publikos remėjų. Buvo švenčia- ma "Reichsbannerio" metinių su- kaktuvių šventė. Celebracijos prasidėjo deginimu milžiniškan laujan sukratų sienų stulpų, kurie įvairias Vokiečių valsty- bės skyrė vieną nuo kitos. Ta- tai turėjo reikšti panaikinimą sienų tarp atskirų valstybių ir suliejimą jų vienon Vokiečių respublikon. Didžiausią ovaci- jų kelta, kai gaisrojančių laužan sumesta sienos stulpai, skiria Vokietiją nuo Austrijos.

Sinclair kompanija neten-
ka koncesijų Sachaline

MASKVA, vas. 23. — Sovietų valdžios koncesijų komisijos pirmininkas Gregory Piatkov iš- leido pranešimą, iš kurio matyt, kad amerikiečių Sinclair Oil kompanijos koncesija Sachalino saloje sovietų valdžia laiko miru- siomis. Pranešime sakoma, kad sutartį dėl koncesijų su Sinclai- ro kompanija panaikino ne Rusų- Japonų sutartis, bet ją panaiki- nus pati Sinclairo kompanija tuo, kad neišpildė sutarties sąly- gų nustatytuoju laiku.

DU ITALŲ BANDITAI PA-
SMERKTA MIRTIES
BAUSMEI

EBENSBURG, Pa., vas. 23. — Vietos kriminalis teismas šan- die pasmerkė mirties bausmei du italų, Mike Bassi ir Tony Pozzi. Praeitą spalio mėnesį jie nužū- dė ekspreso tarnautoją, gabenu- sį 33,000 dolerių darbininkų al- goms išmokėti, ir su pinigais pa- bėgo, bet buvo Tere Haute, In- dianoj, suimti.

TRAUKINYS SUVAŽINĖJO
KETURIS ANGLEKASIUS

HARRISBURG, Ill., vas. 23. — Netoli O'Gara kasyklų, ties Muddy, Ill., greitasis Big Four geležinkelio traukinys šandie suvažinėjo keturis kasyklų dar- bininkus. Sako, kad jie sėdėjo ant geležinkelio bėgių ir gėrė.

Skiria tris milijonus dolerių
stipendijų fondui

NEW YORKAS, vas. 23. — Kasyklų magnatas Simon Gug- genheim, buvęs Jungtinių Valst- ijų senatorius iš Colorados, į- steigė "John Simon Guggenheim Memorial Foundation," kurios tikslas yra: "gerinti švietimo kokybę ir meno bei profesijų praktiką Jungtinėse Valstijose, auklėti mokslo tirinėjimus ir ugdyti geresnį tarptautinį susi- pratimą."

Fundacija teiks stipendijas jaunuomenei, be ginties skir- tumo, ir visų pragumų siektis visose aukštojo mokslo šakose, taip pragumų išvystyti savo ta- lentus kaip mokslo, taip įvairio- se dailiojo meno šakose.

PRIEŠ PAT SAVO VESTUVES
NUSIZUDE

WINDSOR LOCKS, Conn., v. 23. — Merginos Daratos Doby, 24 m., kaip šandie turėjo būt vestuvės su Aleksu Nanau, 43 m., iš Waterburio. Bet vakar važiuodama automobiliu su sa- vo jaunikiu ji paprasė jį su- stoti. Išlipus iš mašinos mergi- na priejo prie upės ir šoko van- denin. Jos kūnas tik šandie te- pavyko surasti.

HAVANA, Kuba, vas. 23. — Naujai išrinktasis Kubos prezi- dentas Gerardo Machado kovo 8 d. išvyko į Jungtines Valstijas su vizitu.

KEOKUK, Iowa, vas. 20. — Remontuojant Iowa State Insu- rance kompanijos triobesį įkri- to dalis lubų, užberdama septy- nis darbininkus. Visi jie buvo skaudžiai sužeisti.

DETROIT, Mich., vas. 21. — Užmiestį rasta automobilio nu- šautą 34 metų vyrą, Anthony Rulo, didžiajame kare tarnavusį aviatorium.

Legislatoroje įneštas sumany- mas pakelti taksus Chicagoje.

Lietuvos žinios.

PLĖŠIKAS NUSISOVĖ

KAUNAS. — Sausio 29 d. 6 val. vakaro, Trakų gt. į vieną krautuvę įėjo kažin koks vyras, o jo draugas paliko už durų.

Tuo tarpu krautuvės šeiminin- kė pasilenkusi kažką dirbo. Kai pakėlė akis pasižiūrėti įėjusį "pirkėją," pamatė prieš save at- kištą revolvėrį. Šeimininkė per- sigandus suklilo. Tai išgirdę iš kito kambario krautuvėn įbėgo šeimininkės vyras ir su- nus.

Krautuvėje buvęs plėšikas greitai spruko iš krautuvės, išbėgęs už durų ir manydamas šeimininką jį vėjanį šovė į šeimininką, bet nekludė. Šuvi ir riksmą išgirdo tuo laiku ne- toli buvę kareiviai, policija, kurie atbėgę vieną plėšiką tuo- jau sugavo, o kitas bėgo į ka- pines, bet nematydamas išsi- gelbėjimo įbėgęs į vieną kiemą pats nusišovė.

PRAGYVENIMO BRAN-
GUMAS

KAUNAS. — Statistikos da- viniais, gruodžio mėn. Lietu- vų pragyvenimo minimumas vienam žmogui siekė vidutiniš- kai 120.82 Lt. Brangiausias pragyvenimas į mėnesį buvo Vilkavišky, kur sakyta mihi- mumas pasiekė 142.29 Lt., to- liau mažėjimo atžvilgiu eina Kaunas (139.77 Lt.), Mariam- pelė (137.70 Lt.), Klaipėda (134.63 Lt.), Telšiai (130.43 Lt.), Šilutė (129.64 Lt.), Pa- gėgiai (126.32 Lt.), Mažeikiai (125.72 Lt.), Kretinga (123.85 Lt.) ir šiauliai (120.18 Lt.).

Kauno biržoj per ištisus 1924 metus svetimų valiutų apyvarta siekė 17,925,699 Lt. Vertybės atžvilgiu didžiausia apyvarta buvo dolerių valiuta, o valiutos vienetų atžvilgiu austrų kronomis (5,405,600 a. k.).

5is Kartus Greičiau
už 50 centu

Nežiurint kad ir nėra reikalo skubintis su nusiuntimu pinigų Lietuvon, Jums vis- vien yra geriau siųst per Naujienas telegra- fų, kuris nuneš Jūsų giminėms pasiųstus pi- nigus penkis kartus greičiau už paprastą pastą.

Naujiųjų telegramos išsiųstos iš Chica- gos prieš šestą valandą vakaro, nueina Kan- nan į 3-4 dienas. Lietuvos Koperacijos Bankas gavęs mūsų telegramą didžiausiu greitumu ir atyda išsiuntinėja pinigus ad- resantams: ir visas Lietuvos dalis ir taipgi pakviečiamus atsiimti pinigus iš artimiausių vietų. Naujiųjų telegramos yra greičiau- sias, tobuliausias, pigiausias ir saugiausias pinigų siuntimo budas.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų apli- kacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAICIO APTIEKA, 233 East 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 West 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Wilmerding, Pa.

Lietuvių klubai ir lietuvių veikimas

Keletas metų atgal šioji lietuvių kolonija buvo veikliausia iš visų Pittsburgho apylinkių ir visi statydavo Wilmerdinge už pavyzdį veikime. Wilmerdinge pirmiausia lietuviai pasistatė gražų namą su gražia svetaine ir buvo žinoma kaip Lietuvos Sunų Draugijos Svetainė L. S. D. turėjo savo beną, kuris buvo geriausias visoje Pittsburgho apylinkėje. Turėjo vaidylas. Name turėjo skaityklą, kurioje pareidavo visi lietuvių laikraščiai. Žodžiu sakant, buvo tikras kultūrinis židinys.

Šiandien nieko negirdėti apie Wilmerdingą. Kas šandien yra Wilmerdinge veikianti? Reikia pasakyti: — nieko neveikiama ant kultūrinės dirvos. L. S. D. svetainė da tebėra. Beno jau nėra. Nėra nė vaidylių-lošėjų Skaitykla jau ne ta, kas buvo keli metai atgal: apieista, laikraščių kitokioji nepažįstama kaip tik bolševikiška Laisvės su Vilnia; kiti visi išvyti.

Tik da laimė Wilmerdingiečių, kad jie turi pasistatę kitą gražų mūrinių namą su gražia svetaine, po vardu Švento Jono Draugystės. Nors ši draugija neva yra katalikiška, bet pas jos narius yra da užsilikęs senovės wilmerdingiečių tolerancijos paprotis, nes atėjus į jos gražų namą galima gauti visokių laikraščių pasiskaityti, kurie tik Amerikoje lietuvių kalba išeina, pradedant Draugų ir baigiant Laisvę. Na o jei bolševikai būtų užvaldę ir šią draugiją, tai ir iš čionai būtų kiti visi laikraščiai išmesti, vien tik bolševikiški būtų palikti. Tai mat kiek bolševikai tur tolerancijos ir kiek jiems rupi apsvietas.

Seni Wilmerdingiečiai dejuoja, kam, girdi, mums reikia tu dviejų namų, ar mums neužtektų vieno; juk tai spēkų skaldymas, juk tie patys nariai prie vienos, taip prie antros priklausoma. Tai yra šventa tiesa. Tik skirtumas tame, kad Lietuvos Sunų Draugijai vadovauja bolševikai, o Švento Jono Draugystė vadovauja priešingi bolševikams ir jie yra kur kas pažangesni už bolševikus ir tolerantiškesni.

Spėkų skaldymas yra negeras daiktas ir už wilmerdingiečių spēkų suskaldimą krinta didžiausia atsakomybė ant bolševikų. Nes bolševizmas — tai tik grovimo dvasia; jie nieko negali pastatyti naujo, jie tik specialistai gatavą darbą paimti ir sugriauti. Tam jie turbūt ir "Dievo" yra leisti.

Žinoma, aš sakydamas turint minty ne tai, kad bolševikai sugriovė Lietuvos Sunų Draugijos Namą, bet tai, kad bolševikai

sugriovė Wilmerdingo lietuvių kultūrinį veikimą ir suskaldė pažangiųjų srovių vienybę. — Senas Pažystamas.

Kaip rašyti "Knygnešiu"

Jau daug kas atsiliepė į mano pakvietimą rinkti medžiagą iš knygnešių gadybės. Vieni atsiuntė "Knygnešius" savo atsiminimų, kiti kitų pasakojimus surašė, treti tik pasizadėjo parašyti atsiųsti, tuo tarpu tik klausdami, kaip reikia ta medžiagą rinkti, kaip ji surašinėti, į ką labiau kreipti dėmesio ir t. t. Kad būtų aišku, kaip reikia šis darbas dirbti aš čia surašiau keisliklausimus, į kuriuos rašant reikis įsiūreiti.

Tačiau nebutinai tų klausimų eilės laikytis. Reik rašyti taip, tartum kam nors visa tai pasakotum, o tik rašant, pasakojant reikia, kiek galint, atsakyti į čia paduotus klausimus. Pirmas klausimas butinai turi būti pažymėtas.

Pasakojimo lytimi (forma): nėra ko varžytis. Kaip kas moka, taip tegul ir rašo, pasakoja savo ar kitų atsiminimus. Žinoma, geistina, kad būtų kiek galint gyviau atpasakota. Be to, geriausia užrašinėti, kad ne savo pasakojimai, bet yis lyg nuo savo vardo (aš padariau tą ir tą, čia ir čia buvau, mane, suėmė, ir panašiai).

1. Knygnešio (mano) vardas, pavardė, kada ir kur gimęs, kur dabar gyvena, kuo dabar užsiima, iš ko gyvena. Jei miręs, tai jos narius yra da užsilikęs senovės wilmerdingiečių tolerancijos paprotis, nes atėjus į jos gražų namą galima gauti visokių laikraščių pasiskaityti, kurie tik Amerikoje lietuvių kalba išeina, pradedant Draugų ir baigiant Laisvę. Na o jei bolševikai būtų užvaldę ir šią draugiją, tai ir iš čionai būtų kiti visi laikraščiai išmesti, vien tik bolševikiški būtų palikti. Tai mat kiek bolševikai tur tolerancijos ir kiek jiems rupi apsvietas.

2. Del ko aš susipratau. Kas mane pastumėję susiprasti, tapti knygnešiu. Kas man pirmučiausia davė knygų, laikraščių ir p.

3. Pirmutiniai mano darbai žygiai.

4. Kokių priemonių, gudrybių ir p. imdavausi savo darbui paslėpti. Kaip apgaudinėjau policiją, žandarus ir p. Kaip slėpiau si savo darbu nuo kaimynų. Kaip žmonės žiūrėdavo į mano darbą. Ar jam prijausdavu. Ar padėdavo. Kokių santykių turėjau su policija, žandais, aukštesniais valdininkais. Kas pasisekdavo papirkti. Kokių atsiradavo skundų iš mūsų pačių tarpo; jų vardai ir pavardės, kur gyvena ir panašiai.

5. Kada ir kur mane kratė, buvo suėmė, kiek laiko sėdėjau kalėjime. Kokią bausmę man buvo paskyrtę per teismą ar šiaip administracijos parėdimu. Ką kratant ar gaudant pas mane rado, kiek atėmė, ar aš bėgdamas kiek ir ko pamečiau. Kas sykų su manim dar nukentėjo. Kuriais keliais knygos tų ir sugriauti. Tam jie turbūt ir "Dievo" yra leisti.

6. Knygnešių ir jų draugų ir pasakojimuose minimų vietų fotografijos. Jei galima, tai atsiųsti ir tų laikų įvairių dokumentų, šaukimų ir teismų, į policiją ir t. t.

7. Žymėti, ar aš tą darbą dariau vienas, ar susidėjęs su kuo kitu. Jei dirbau ne vienas, tai su kuo. Kuriuos dar knygnešius pažinojau ir jų dabartiniai adresai.

Apskritai, prašau man pranešti visų knygnešių ar jų globėjų, kokių tik kas savo apylinkėse žino ar žinojo, vardus, pavardes ir adresus.

8. Kokias knygas ar laikraščius daugiausia nešdavau ar platindavau. Kokios žmonių labiausiai buvo laukiamos ir mėgiamos. Kada pradėjau gauti atsisaukimų ir kokių. Kaip aš juos platindavau. Kokią įtaką žmones jie darydavo. Kiek maž daug knygų, laikraščių ir p. aš parvežiau ar šiaip išplatinau.

9. Kurių dar ypatingų nuotogrąfijos. Jei galima, tai atsiųsti ir tų laikų įvairių dokumentų, šaukimų ir teismų, į policiją ir t. t.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Kur yra buvusių knygnešių ir knygų persekiotojų, tai svarbu ir su jais pasikalbėti, ir jų atsiminimai užrašyti. Žinoma, jie dabar atsargūs ir tiesiog užklausti nieko neatsakys.

Visame šiame reikale kokie nors pseudonimai (pramanyti vardai) yra labai negeistini. Juk tai dokumentai mūsų istorijai.

Dar kartą prašyčiau savo darbu pasidaruoti "Knygnešiu". Lietuvos istorija už tai bus dėkinga.

Juo greičiau darbas bus atliktas, juo geriau. Pirmas tomas manoma jau greit spaudon paruošti.

Visos kitos del "Knygnešio" sąlygos, kurios buvo ankščiau paskelbtos, palieka savo galioj.

Su tikra pagarba,

Majoras P. Ruscekas.

Kaunas, Duonelaičio g-vė 15 Nr.

tykių turėjau.

Ir kiti klausimai.

Moksleivių Keliai

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje Organas

Eina kartą į mėnesį

REDAKTORIUS:
M. J. SILEIKIS, 1739 South Halsted St., Chicago, Ill.
ANGLŲ SKYRIAUS VEDĖJAS:
J. RAKSTIS, 4435 South Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

CENTRO VALDYBA:
B. SIMOKAITIS, Pirm., 5610 S. Sawyer Ave., Chicago.
F. SEŠTOKAS, Vice-pirm., 3259 S. Halsted St., Chicago.
J. LAPAITIS, Raštininkas, 1739 S. Halsted St., Chicago.
J. LAZDAUSKIS, Išdininkas, 6044 S. Peoria St., Chicago.

Bernelio auka

Myliu aš tave, begalo myliu!
Myliu vai delto, kad graži, kad jauna;
Myliu kaip mylėt geriausią galiu,
Myliu, kad širdis mano meilės pilna.

Myliu, tas akis, nes jos žiūrį gražiai;
Žiba kaip perlai, kaip sidabro rasa;
Mirga ir gesta ir šneka slapta,
Bežiūrint net darosi džiaugsmo šypsna.

Myliu, vai myliu, labiausia myliu:
Kad visad juokiesi, kad visad linksma,
Myliu, kaip mylėt geriausią galiu,
Myliu, kad širdis mano meilės pilna.

Sapnų šventė.

Tamsos driekiasi. Naktis.
Siela dainą švenčia jai.
Kol skaidringi rytai švis,
Pabučiuosiu ją sapnais.

Ir pamilsiu skruostą jos.
Ir aukuosiu dainą jai.
Ryto liepsnos skleisis vos.
Užliūliuosiu ją sapnais.
Siauliai, 7—X—23.

Priešdokumentarinė istorija

Pasakodamas E. M. Hulme
Rašo J. Lapas.

Priešdokumentarinės istorijos mes mokinamės iš geologijos. Studijavimui civilizacijos prieš prasidėjimą rašyti istorijai reikia šauktis įvairių mokslų pagalbos, ypač archeologijos, kuri padės mums papildyti tą praeities laiko nesuskaitomų metų bedugnę. Įvairių mokslų pagalba reikia nuimti senovės tamsiųjų laikų priedangą ir pažūrėti į tų žmonių gyvenimą, kurie gyveno per nesuskaitomus šimtmečius. Priešdokumentarinę istoriją archeologistai padalino į tris gadynes: akmens, bronzos ir geležies. Nereikia įsivaizduoti, kad kiekviena tų gadynių greitai ir vienu metu laiku baigėsi. Kiekviena tų gadynių prasidėjo ir baigėsi laipsniškai skirtingame laike ir skirtingose pasaulio dalyse žiūrint į vietos civilizacijos padėtį. Vėlesniuųjų laikų, pavyzdžiui, meksikiečiai ir peruviniečiai pergyvena bronzos gadynę, kuomet Naujosios Gvinėjos*) gyventojai net šiandien tebegyvena akmens gadyne. Tos trys gadynės todėl negali būti visavietiniu chronologisku ženklinimu. Atskiroje šalyje tečiau jos gali būti saugiai vartojamos atskyrimui trijų skirtingų civilizacijos vystymosi periodų. Apie priešistorišką žmogaus civilizaciją daug tapo sužinota iš užsilikusių įrankių. Seniausius tų įrankių yra akmens. Akmens amžius yra dalinamas į dvi dalis: Palaeolithic ir Neolithic arba senoji ir naujoji akmens gadyne. Archeologiską skirtumą tarp tų dviejų amžių yra tame, kad pirmame periode akmens įrankiai buvo šiurkštūs ir blogai

apdirbti, kuomet antrame periode, po daug tūkstančių metų mokinimosi juos patobulinti, jie buvo apdailinti ir išgręžti bei skylėti. Bet šis tų dviejų akmens periodų skirtumas yra palaidas ir veikiausiai ne visai teisingas, nes mes žinome, kad ankstyvesnės akmens gadynės žmogus jau lavinosi daiktų kaulo įrankius ir nėra pakankamos priežasties manyti, kad jis nedailino akmens įrankių. Dabar pažūrėsim į tuos du akmens periodus atskirai.

Paleolitiškas arba ankstyvesnės akmens gadynės žmogus atėjo į Angliją tada, kada jis galėjo sausžemiu ateiti iš dabartinės kontinentinės Europos. Jo fizinės liekanos yra taip menkos, kad net ir antropologijos mokslas nedaug gali mums pasakyti apie to laiko vakarų Europos žmonių rases. Archeologija mums sako, kad per tūkstančius metų žmogus neturėjo geresnės gyvenimo vietos apart gamtiškų urvų, kuriuos jis rasdavo paupėse ir jūrų pakrantesiuose. Urvų sienų piešiniai ir braižiniai žiūdi, kad to laiko žmogus buvo medžiotojas, bet molinių indų daryti nemokėjo veik iki pat šio periodo pabaigai, ir išskyrus auksą kitokio metalo nežinojo. Nesuskaitomi amžiai lėtos ir vargingos žmogaus evoliucijos turėjo praeiti iki dagyventos net tokio periodo. Tai yra sunkiai mums galimi įsivaizduoti tamsių laikų periodai. Kada mes pažvelgime į palaeolitiško periodo žmones, mes matome juos gyvenant šaltame klimate, pasiskirsčiusius plačiame žemės plote, apsuptus daugybės gyvulių: arklių, buivolų, briedžių, mamutų, uolinių ožkų ir antilopų, tarp kurių jis medžiotojo sau maistą, o jų kailiais apsigindavo nuo ledinio klimato šalčio. Kur ta ankstyviausioji žmonių rasė nuėjo ir kas yra jos modernieji atstovai? Atsakymų į šį klausimą yra daug, bet nė vienas nėra patikrintas.

Neolitiškas arba naujosios

akmens gadynės žmogus yra lygiai tamsus ir neaiškus kaip ir palaeolitiškas, t. y. jo pirmakūnas. Neolitiško žmogaus pėdsakai buvo rasti kapčiuose, kapuose ir lageriuose, kurie yra randami įvairiose Anglijos salų vietose. Naujojo akmens periodo žmogaus lupos yra tylios ir jos tokios paslėtos. Mes apie jį galime pasakyti tiek, kad jis gyveno sodžiuje, susidedančiame iš iki pusės pakastų žemėje grintelių. Grintelių sienos buvo daromos iš medžių šakų, o stogas dengiamas šiaudais. Neolitiškas žmogus melėdėsi saulei, studijavo dangų, tikėjo į gyvenimą po mirties, laidojo mirusius, vietoj juos deginus (seniau buvo paprotį mirusius deginti), mokėjo naudotis ugnia, prijaudino šunis, jaučius, avis ir kiaules.

Salisbury'o lygumose, Anglijoje, rasta apvali kruva didelių akmenų. Tų apvaliųjų nerasta jokių metalinių įrankių. Tai akmenų kruva veikiausiai bus saulės garbinimo bažnyčios liekanos. Ta bažnyčia buvusi pastatyta prieš neolitiško periodo, t. y. apie trys tūkstantai metų prieš neolitiško periodo pabaigą, per nesuskaitomus šimtmečius laiko, bet jo laikas yra trumpas palyginus su palaeolitiško periodo.

Mūsų skaitytojams bus begalo svarbu, kad mes šioje vietoje susistome ir smulkmeniškai pakalbėtume apie to laiko žmonių gyvenimą ir jų vystymosi procesą. Galia tečiau, kad mes laikraščio skiltyje to padaryti negalime. Įvairių tautų kalbose apie tai yra parašyta ištisos knygos. Savo skaitytojams mes nuosirdžiai patariame pasiskaityti (lietuvių kalboje) Rubakino veikalą "Iš tamsios praeities į šviesią ateitį".

Kontestas

Kas laimės kontestą?

LMSA. organo "Moksleivių Kelii" Redakcija išleido kontestą. Kontesto taisyklės yra sekančios:

- 1) Reikia parašyti bet kokio turinio originalę apysaką, neilgesnę kaip 1,000 žodžių.
  - 2) Rašyti galima lietuvių arba anglų kalba.
  - 3) Kontestui laikas yra iki 31 d. balandžio, t. y. rankraščiai turi būti priduoti Redakcijai ne vėliau kaip minėta diena.
  - 4) Konteste dalyvauti gali moksleiviai ir pašaliniai žmonės išskyrus "Moksleivių Kelii" Redakciją ir apšvietos komisiją.
- Raštų gerumui spręsti bus išrinkta pašaliniai žmonės, profesionalai, kurie bešališkai turės nuspręsti, kurie laimės kontestą. Dovany, suprantama, moksleiviai neįstengs duoti, bet užtat su apysaka bus talpinama "M. K." autoriaus paveikslas. Todel kartu su rankraščiu malonėkite prisiųsti ir savo fotografiją.
- Taip jau bus talpinama apysakos ir tų, kurie nebus laimėję pirmo prizo, tikrai nebus dedama autoriaus paveikslas.
- Siusdami laiškus adresuokite "Moksl. Kelii" Redakcijai ant galvyje nurodytu adresu.

Dante Alighieri

Dante ir Beatrice'a.

Dante gimė 1265 m. Florencijoje. Jo tėvas Alighiero degli Alighieri, paėjo iš vienos aukštos giminės Florencijoje. Jaunas Dante labai gambiai mokinosi ir tada parodė savo geniaus pažymius. Jisai studijavo filosofiją, teologiją ir istoriją vienoje Bolognos mokykloje.

Vos devynerių metų budamas Dante susipažino su tokio pat amžiaus mergaite vardu Beatrice. Ji buvo dukterė tulo Florencijos kunigaikščio Folio Portinari. Dante niekad nekalbėjo su Beatrice'a. Jisai sako: "nuo tos dienos, laikui bėgant, jos meilė užkariavo mano sielą". Beatrice pasiliko jo sieloje ant visados. Jis dažnai sakydavo: "tai puikiausi moteris mano vaidentuvėje". Keletui metų praėjus Dante vėl matė Beatrice'ą rausvoje sukniroje Florencijos bažnyčioje. Tai buvo puiki diena poetui. Tai buvo pasimatymas su jauna ir gražia Beatrice'a.

Praėjus devyneriems metams Dante vėl susitiko su Beatrice'a Florencijos gatvėje. Lydėjo ją dvi senesnės moterys. Beatrice'a dėvėjo ilgą baltą suknią; ji puikiai atrodė, bet ji nieko nekalbėjo su Dante. "Ji pažvelgė į tą pusę, kur aš stovėjau skaudžiai susimaisęs, o ji savo tyliu malonumu, ir padoriu apsiėjimu sveikino mane. Aš tuomet jaučiau kokią tai laimę". Tai beje paskutinis jo pasimatymas buvo su Beatrice'a.

Kaip ironiška ir skaudu buvo poetui, kad Beatrice'a nesuprato jo gilesnės meilės ir kentėjimo. Bet Dante's kentėjimai nenuėjo veltui. Jisai deliai savo meilės ilgainiui sukūrė Italijai nemirtingą literatūros veikalus.

Beatrice'a ištekojo už turtiną piliečio, bet praslinkus keletui metų, ji mirė, budama vos 35 metų amžiaus. Po Beatrice'os mirties Dante rašydamas sako: "Kai aš netekau pirmo savo sie-

los džiaugsmo (Beatrice'os), aš pasilikau nuliudimo parbloktas, niekas negalėjo manęs suinteresuoti." Dantes meilės kentėjimų aprašymas yra atspausdintas vienoje jo pirmųjų knygų "La Vita Nuova". Tų knygų yra mišinys prozos ir mistinės poezijos. Dante savo knygoje filosofiniuose sonetuose apdainuoja Beatrice'ą. Jisai taipgi nurodo priežastį nelaikinės Beatrice'os mirties.

Dante parašęs veikalą "La Vita Nuova" nieko daugiau neraišo kol galų gale, pradėjo rašyti "Dieviškąją Komediją". Svarbiausi jo literatūros kūriniai buvo sukurti del Beatrice'os. "Dieviškoji Komedija" buvo taipgi parašyta del mirusių Beatrice'os.

Praslinkus dviems metams po Beatrice'os mirties, Dante apsisėdė su augštos giminės moteria vardu Gemma. Jo apsiėdimas su Gemma nepašarė jo laimingu; dar labiau suklejo jo sieloje audras. Juodu turėjo šešis kūdikius. Juodu persikyrė. Apie savo moterį Gemmą jisai savo veikalą "Inferno" šešioliktoje poemos dalyje sako:

Mano moteris
Laukinio būdo, daugiau kas
kita
Prie visa blogo turėjo atvesti.
Sunku suprasti Dante be gilesnio studijavimo jo gyvenimo ir jo raštų. Jisai yra tiliu tarpe viduramžių ir Italijos Renesanso.

Dantes gyvenimas.

Viduramžiuose garsus Italijos dailininkas Giotto buvo geras Dantes draugas. Dante buvo priešrenesansinės literatūros kūrėjas krikščioniškoje eroje. Giotto ir Dante abu jie yra Italijos Renesanso pirmtakai.

Dante rašė veikalą "Inferno" jau budamas vedęs. Nekartą Dante buvo palygintas Platoniui. "Inferno" yra didžiai gili filosofijos ir vaidentuvės produktas. Jisai tenai charakterizuoja sielų valstybę po-

mirtiniame gyvenime; klasifikuoja žmones ir jų darbus: "Kuo kitam mieravai, tuo ir tau pačiam bus atmienuota"—tai tokia buvo Dantes teorija.

Dar jaunas budamas Dante tapo įveltas į Italijos politiką. Florencijoje įsigalėjo politinės intrigos tarpe popiežiaus ir valdžios. Dante turėjo pasirinkti vieną iš dviejų: popiežiaus politiką arba imperatoriaus, vochiečių princą, gyvenančio Vienoje, kuris skelbėsi save augščiausiu Italijos valdonu. Prinčas turėjo daug pasekėjų, o popiežiaus partizanai griežčiau atakavo Gibelinus (valdžios politiką). Įvykus keletui sukilimų, viršenybė paėmė popiežiaus partizanai. Bet besitesiant reakcijai, Dante tapo apkalintas tos pačios partijos nariu. Ypačiai su Bianchi ir Neri Dante negalėdavo susitaikyti. Dante buvo nugalėjęs Gibelinus, pats buvo išrinktas augščiausiu Florencijos magistratu. Vidujiniai nesutikimai privertė Dante apleisti savo vietą. Neri'ui pasidaravus Dante tapo ištremtas iš Florencijos 1302 m.

Dante pasiliko be savo tėvynės. Be to buvo daryta pasikėsinimų ant jo gyvasties — norėta jį gyva sudeginti. Jisai bastėsi iš miesto į miestą. Keliaavo Paryžiun, Oxfordan ir kitur. Paryžiuje buvo apsiėdęs, kur jisai ir studijavo teologiją. Ginčai vis tęsėsi tarpe Gibelinų frakcijos ir popiežiaus Bonifacio VIII. Vėliau Dante patapo Gibelinų frakcijos nariu.

Dante parašė didžiausią dalį savo veikalą "Inferno" prieš savo ištėrimą. Veikalą jisai užbaigė rašyti 1312 metuose.

1308 m. Henrikas VII sugrąžino Dantei teises grįžti atgal Italijon. Bet Dante parašė laišką Italijos valdininkams, jog jisai daugiau nepritarias popiežiaus politikai. Tokiu Dantes atsisaukimu į valdžią, Florencijos gyventojai labai pasipiktino ir išreiškė savo pagėjų būti — 89 metų.

davimą, kad Dante daugiau nesugrįžtų Florencijon.

Dante tuomet apsiėjo Ravenoje pas tulą kunigaikštį, kur jisai ir pasimirė spalio mėn., 1321 m. Guido surengė puikias laido tuves dideliame Italijos poetui garsioj Minoritos bažnyčioje.

Dantei mirus Florencijos gyventojai labai apgailestavo, jogei taip žiauriai pasielgė su žmogum, kuris Italijai buvo brangus.

—M. Šilas.

ZAIBO DĖMĖS

Kuomet žaibas išgązdina neščią moterį, ant kudičio pasileka purpurinės dėmės. Dėmės pasileka toje vietoje, kokią vietą motina paliečia su ranka savo veidą arba kitokią nuogą vietą.

Tatai neščią moteris turėtų vengti griebusi su rankom už veido, nes sugadina kudičiui gražumą.

Šis gamtos apsiereikimas kol kas nėra pilnai išaiškinamas, nebent tikrai nerų dirksnių refleksijos veikmė, kuri nusifotografuoja ant kudičio.

— Med. Studentas.

CENTRO VALDYBOS SUSIRINKIMAS.

LMSA. Centro Valdyba laiks savo susirinkimą vas. 28 d. K. Semaškos bute, 1834 Wabansia Ave. 8 val. vak.

Yra kviečiami dalyvauti visi Centro valdybos nariai ir tie, kurie yra pilnai užsimokėję į Centro išdą kuopos nariai.

Yra daug svarbių dalykų aptarti LMSA. organizacijos labui.

—B. Simokaitis, Cet. pirm.

KLAIDOS PATAISYMAS.

Straipsny "Mikolas Angelas" gruod. 16 d., 1924 klaidingai sustatyta: "Mikolas Angelas mirė sulaukęs 96 metų." Turė piktino ir išreiškė savo pagėjų būti — 89 metų.

Nuo viršaus iš kairės į dešinę: B. Simokaitis, pirmininkas; M. J. Šeilekis, "Moksleivių Kelii" redaktorius; inž. J. Lazdauskis, išdininkas; apt. F. Seštokas, Apšvietos Komisijos narys; J. Rakstis, anglų skyriaus vedėjas; J. Keserauskas ir K. J. Semaška, Apšv. Komisijos nariai; J. Lapaitis, Centro sekretorius.

*) Naujoji Gvinėja — New Guinea yra viena Pacifiko vandenyno salų. Ji priklauso Jungtinėms Valstijoms ir randasi šiaurėje nuo Australijos.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
Editor F. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Subscription Rates:
\$2.50 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus
šventadienius. Leidžia Naujiųjų Ben-
drių, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimojimo kainos:
Chicagoje — paštui:
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija — 3c
Savaitė — 18c
Mėnesiai — 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
paštui:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 3.50
Trims mėnesiams — 1.75
Dviem mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsimojimo
(Atpildoma)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75
Orderiu kartu su užsakyta.

Pereitą šeštadienį ir sek-
madienį Progresyvio Politi-
nio Veikimo Konferencija
laikė savo suvažiavimą Chi-
cagoje, kad apsvačius nau-
jos partijos steigimo klau-
simą.

Ta Konferencija buvo su-
daryta treji metai atgal,
daugiausia geležinkelio dar-
bininkų brolių iniciativa.
Šiame suvažiavime tečiau-
tos darbininkų organizaci-
jos pareiškė esančios prie-
šingos naujos partijos stei-
gimui, todėl, nors kiti suva-
žiavimo dalyviai ir nutarė
steigti "trečiąją partiją",
masinių darbininkų organi-
zacijų ji su savim neturės. Ji
bus įvairių "vidurinės klasės"
elementų mišinys.

Šituo pasiremiant, Socia-
listų Partija vakar savo
konvencijoje nutarė toje
naujoje "trečiojoje partijoje"
nedalyvauti. Ji nutarė
taip pat nutraukti visus ryšius
su Progresyvio Politi-
nio Veikimo Konferencija.

Telegrama "Naujienuoms",
kuri buvo paskelbta vakar,
praneša, kad imigracijos vy-
riausybė New York'e, paga-
lios, paleido Kastantą Nor-
kų, kuris apie dvi savaites
atgal buvo sulaikytas Ellis sa-
loje, kuomet jisai atvyko lai-
vu "America". Telegramo-
je sakoma, kad Darbo ir
Teisingumo departamentai,
vedusieji tyrinėjimą prieš p.
Norkų, rado, kad įskundimai
buvo neteisingi.

Taigi per dvejatą savaitę
tas žmogus buvo laikomas
"keslegarnėje" be jokios
kaltės! Kas čia "pasidarbavo",
kad jisai būtų šitaip
nuskriaustas?

Jau p. Norkui išvažiuo-
jant iš Lietuvos, Virbalyje
buvo padaryta pas jį (ir pas
p. Viniką, kuris keliavo kar-
tu su juo) krata. Ieškota
pas juodu briliantų ir kitokių
brangenybų, kurias p.
Norkus buk vežęs užsienin.
Bet policija nieko pas jį ne-
rado. Reikia, policijos įta-
rimas buvo be pamato.

Vienok, vos tik spėjo ke-
liauninkas atvykti į New
Yorko uostą, kaip jisai pa-

kliuvo antron bėdon. Čia
prie jo prisikabino Ameri-
kos vyriausybė, ir vėl prie-
kabino, pasiremiant skundu.
Jisai buvo apskustas, kad ji-
sai aprupinas falsyvais pa-
sais Lietuvos emigrantus,
neturinčius teisės įvažiuoti į
Ameriką. Šitas skundas, pa-
sirodo, taip pat buvo be pa-
mato.

Negali but jokios-abejo-
nės, kad tuodu abu skundu
kilo iš to paties šaltinio. Kai
tie gaivalai, kurie užsiundė
ant p. Norkaus Lietuvos poli-
cijai Virbalyje, pamatė, kad
jie negali jam įkasti, tai jie
mėgino įklampinti jį Ameri-
kos valdžiai.

Labai keista, kad p. Nor-
kui esant Ellis saloje, Ame-
rikos klerikalų spauda ėmė
skelbti kokius tai kaltinimus
jam, del kurių jam busia
"blogai". Norkaus skundi-
kai, matyt, turi ryšių su
Amerikos klerikalais.

Dar keistesnis dalykas te-
čiaus sąryšyje su Norkaus
byla buvo Lietuvos Atstovy-
bės Washingtone elgesis.

Lietuvos Atstovybės pa-
reiga, rodos, yra teikti pa-
gelbą Lietuvos piliečiams.
Bet ar Atstovybė bent pir-
tu pajudino, kad padėjus p.
Norkui atsiginti nuo netei-
singo užpuolimo? Ne. Ji
ne tik tai ne padėjo jam, bet
išrodo, kad ji net ėjo išvien
su tais, kurie stengėsi pa-
kenkti p. Norkui. Apie tai
liudija žinios, tilpusios New
Yorko anglų laikraščiuose.

"Tėvyne" užpėreitą savi-
tę padavė ištraukas iš New
Yorko dienraščio "Herald-
Tribune", kur sakoma, kad
Lietuvos Atstovybė Wash-
ingtonė padedanti surasti
asmenis, įtariamus pasportų
ir vizų falsifikavime. To-
liau seka šitie žodžiai:

"Norkų sulaikyti buvo
įsakyta, remiantis tuo,
kad jisai atvyko Ameri-
kon, kaip imigrantas, o
ne laikino biznio reikalais.
Tvirtinama, kad jisai dali-
nai žinąs ir apie falsifi-
kuojamų pasportų padėję
Klaune... Henrikas Rabi-
navičius, Lietuvos atsto-
vybės sekretorius, tarėsi
su Valstybės Departamen-
tu apie žygius arptimes
niam ištyrimui pasportus
išduodant."

Čia aiškiai pasakyta, kad
Lietuvos Atstovybė Wash-
ingtonė ir ypač jos sekreto-
rius, p. Rabinavičius, veikė
išvien su Amerikos vyriausy-
be, kad padėjus jai įrodyti,
jogei p. Norkus esąs kal-
tas.

Šitokia Atstovybės politi-
ka pasipiktins kiekvienas
doras žmogus. Atstovybė
juk yra ne šnipavimo įstai-
ga. Pirmutinė jos prieder-
mė yra ginti savo krašto ir
savo piliečių garbę. O tuo
tarpu ji šiame atsitikime el-
gėsi taip, kad prisidėjo prie
diskreditavimo atkeliavusio
iš Lietuvos ir nieku nenusi-
dėjusio žmogaus!

Kodel ji taip elgėsi? Kas
duos p. Norkui satisfakciją
už padarytą jam skriaudą?

Šitie klausimai turi but
išaiškinti! Jeigu ne, tai

ATSISVEIKINA

Kongresmanas Sherwood iš Ohio, kuris išbuvo atstovų bute 18
metų ir daugiau į jį nebegryš, atsisveikina su atstovų buto pir-
mininku Gillett, kuris taipiau iš ten pasitraukia ir eina į se-
natą.

Amerikos lietuviai manys,
jogei dabartiniai Lietuvos
valdovai, patys ir per savo
agentus užsieniuose, ne val-
stybės reikalais rūpinasi,
bet užsima kerštų varinėji-
mu prieš nepatinkamus
jiems asmenis.

Jie manys net, kad už tų
melagingų skundų prieš p.
Norkų slepiasi kokius nors
valdžios proteguojamų gai-
valų noras išėsti p. Norkų iš
jo vietos ir pasigrobtį jo biz-
nį. Ar gi tai galima tole-
ruoti?

Prie taikos didvyrio kapo

[Edm. D. Morel mirė lapkr. mėn. 1924 m.]

Pereitų metų rugsėjo mėne-
si vakarų kultūros tautos pa-
laidojo Paryžiuje vieną di-
džiausių žodžių menininkų,
drauge ir vieną galingiausių
tos kultūros teigiamųjų pusių
reikėję — Anatoli France.
Prieš jo karštą nusidėję visų
tauty skaitančioji visuomenė,
nusidėję didžiųjų valstybių
valdovai ir ekonominiai galū-
nai. Nusidėję — žmonijos ide-
alams, kuriuos reikė menin-
ko dvasia.

Už poros mėnesių — idejos
draugai palaidojo Londone ki-
tą dvasios galūnę, kurs savo
gyvenimą gyveno laisvės ir tai-
kos idealui tautų bei rasių
santykiuose.

Edmundas Dene Morel, gi-
męs 1873 m. Paryžiuje, moti-
nos anglės išaukėtas Anglijo-
je buvo bene didžiausias pa-
skutinių dešimtmėčių Anglų
publicistas ir taikos politikas.
Prieš pradėdamas savo nenul-
stamą 30-ties metų taikos dar-
bą, jis išstudijavo tuos klau-
simus, kurie buvo opiausi tau-
tų ir rasių santykiuose, išstū-
dijavo atsidėjęs, nuodugniai,
iš pasaknių. Rašydamas rašė
tik tai, ką gerai žinojo, rašė
tiesiai ir griežtai, kaip kirviu
kirto. Savanaukiškoje hipokri-
tineje šio amžiaus didžiosios
politikos antrąjį ir interesų at-
mosferoje Edmundas Morel'is
buvo tarsi graudenantis prana-
šas, tarsi Europos sąžinės bal-
sas, nuo kurio iškrito kaukės
melagiu, pasijungusių žmoni-
jos idealus į interesų vežėčius.

Dar jauną vos 20-ties metų
Morel'į likimas suvedė pažin-
tin su Afrika. Reikia prisimin-
ti, kad kai tik paskutiniai de-
šimtmečiai prieš pasaulinį ka-
rą didžiosios Europos valsty-
bės skubinosi išstaryti Afri-
ką sau, juo didesnį gabalą.
Prasidėjo plėšri eksploatacija.
Morel'is, nuodugniai išstudija-
vęs Afrikos istoriją, geografi-
ją, ir gyvenimo sąlygas, tuojau
pamatė nežmoniška "kulturin-
gos" baltosios rasės elgesį su
vietos gyventojais. Ypač baisūs
dalykai darėsi pačiame Afri-
kos vidury — Kongo, — kurį
valdė Belgų karalius Leopoldas,
valdė 25 milijonus žmonių,
kaip savo privačią nuosavy-
bę, žiauriau negu žiauriausias
būdžiavos laikų dvarininkas
Tarytum pasityčiojimui tai bu-
vo vadinama "Laisvoji Kongo
valstybė". Istorijoj vargiai ras-

tumė žiauresnės vergijos pa-
vyzdžių, kaip vergavo Afrikos
negrašiam XX šimtmečio Leo-
poldui ir koncesionieriams.
Niekur savo kraštuose baltieji
žmonės taip nesiėgė su gyvū-
niais, kaip Afrikos su juoda-
siais gyventojais. Gyvuli ver-
čiai dirbti, bet už tai bent mai-
stui aprupina. Tuo tarpu Kongo
valstybė iš juodųjų buvo at-
imta žemė, ir kančias jie bu-
vo verčiami dirbti, tiekti euro-
piečiams kas met daugybės
kaučiuko, dramblių ilyčių ir k.
d., patys už tai nieko negauda-
mi. Rezultatai veikiai pasiro-
dė: per kokius dvidešimt me-
tų iš 25 milijonų juodųjų gy-
ventojų beliko 15 milijonų.

Prieš šią organizuotą plėši-
mą sukilo Morel'is visa savo
idejine esybe, kovai su juo pa-
dėjo pusę savo gyvenimo. Pra-
dėdamas tą kovą jis tebuvo 27
metų, neseniai vedęs, neturėda-
mas jokio kapitalo, nei jokios
štipendijos socialinės atamos. Jis
vienas stėjo kovon su turtin-
giausiu Europos monarchu ir
interesuotais akcionieriais, ku-
riuos palaikė politiniai ir fi-
nansiniai kontinento didžiūnai.
Tos nelygios kovos istorija ir
šiandien sukelia entuziazmo vi-
suose idejiniuose žmonėse.

Metės visus kitus užsiėmi-
mus, Morel'is atsiuoda vien
publicistikai, tuo vienu klau-
simu, tai svajota ideja. Jis pra-
dėda elgė straispnių "Daily
Chronicle" įvardintu "Kongo
skandalas". Ilgainiui randa
daugiau idejos draugų. Eilė
knygų ir straipsnių laikra-
ščiuose bei žurnaluose anglų ir
francūzų kalbomis sukelia pa-
galiai visuomenės opiniją
prieš juodųjų smaugėjus.

Dvyliką metų dirbo Morel'is
nesiliaudamas. Kiekvienas Le-
opoldo ir jo agentų žingsnis
buvo jo sekamas ir išnaudoja-
mas, kiekvienas mėginimas pa-
teisinti plėšimo sistemą sutik-
davo jo atsakymą, pamatuotą
kuo tiksliausiais daviniais. Mo-
rel'is ėmė reikalauti, kad ang-
lų valdžia įsiklistų ir padarytų
galą Leopoldo suvaldę. Vald-
žia nesirūpė. Priespauda tęsėsi
toliau. Morel'is rankų nemulei-
do. Knyga už knygos, straips-
nis už straipsnio, kelionės
Prancūzijoje, Amerikoje, Šveicari-
joje, pasikalbėjimai su val-
stybės vyrais, partijų vadais,
prakalbos Sorbonoje, prakalbos
taikos kongrese Bostone — vi-

sa tai padarė savo darbą.

Anglijoje buvo įkurta "Kon-
go organizacijos sąjunga": jos
masiniai susirinkimai, pagaliau
politiką, laikraštinių, vysku-
pų pareiškimai padarė įtakos
į valdžią. 1913 metais, Anglų
valdžiai įsiklistus, liovėsi Leo-
poldo saulavaliavimas Kongo,
liovėsi ir žiaurenybės. Morel'is
laimėjo. Vienas arkivyskupas
pareiškė: "didvyrio tai buvo
kova, didvyrio ir laimėjimas".

Savo kovą del išvadavimo
pavargiosios rasės Morel'is lai-
kė tik dalinį bendrojo taikos
siekimą. Didžiausį pavojų tai-
kai jis matė iš slaptosios diplo-
matijos. Besiraudamas Afri-
kos klausime, kur buvo kaip
tik susikryžiausių didžiųjų val-
stybių interesai, Morel'is gavo
įžvelgti į diplomatinis už-
kulius ir jau 1912 metais
mėgino juos praskleisti. Kny-
goje "Dešimtis metų slaptosios
diplomatijos" jis mėgino atverti
Europos visuomenei akis, kokia
katastrofa jai gresia: jau tuo-
met Morel'is tvirtino, kad tarp
Prancūzijos Anglijos ir Rusi-
jos yra padaryta karo sąjunga,
reikalaujanti paskelbti dokumen-
tus ir pavesti visą užsienio po-
litiką parlamento kontrolei.

Anglų valdžios atstovai
Asquith ir Sir Edv. Grey pa-
reiškė, kad tokios slaptos su-
tartinės nėsama (ir visuomenė
jiems patikėjo). Prasidėjus ka-
rui Morel'is atsisakė eiti par-
lamentan nuo liberalų, pareik-
šdamas: "veidmainiu tarp jusų
buti aš nenoriu". Karingojo
šovinizmo banga atsimsė į jį
kaip kaip į uolą: visą karo me-
tą jis paliko ištikimas savo tai-
kos idejai, eidamas prieš sro-
vę, nepaisydamas šmeižtų, ne-
apykantos, nei kalėjimo, kurin
jis pakliuvo pusei metų tik
už tai, kad parsiuntė savo drau-
gui, garsiam prancūzų rašyto-
liui Romain Rolland'ui knygą
"Karas ir tiesa". Šveicarijoje
(1916 m.). Jau tuomet jis nu-
ginčijo santarvės skleidimą
tvirtinama, busią Vokietija vie-
na esanti atsakomą už ka-
rą. Jis numatė, kad toks įsi-
tikinimas, įskiepytas visuome-
nei ir įsivyravęs politikų gal-
vose, padarys negalimą tikrą
taiką. Anglijoje drauge su dar-
bo partijos vadais Morel'is bu-
vo įkūręs "Demokratinės kon-
trolės Lygą", kurios tikslas
buvo įvesti visuomenės kont-
rolę užsienio politikoj ir įne-
šti naują dvasią į tautų santy-
kius. Josios idejos neginėja-
mai turėjo įtakos į prezidento
Vilsono taikos programą. Ta-
čiau Versalėje laimėjo ne Vil-
sonas dvasia, tad Morel'is tęsia
toliau kovą prieš Versalės tai-
kos sutartį išleides 1919 me-
tais knygą: "Taikos vaisiai".
1923 m. "Slapta didžiosios
veidmainystės istorija".

Praeitais 1924 m. Edm. D.
Morel'is buvo pasiūlytas kan-
didatu Nobelio taikos premijai,
bet taip pat žymiausi Anglijos
ir Amerikos literatai ir lai-
kraštininkai, jo kandidatūra rė-
mė daugelis balsų iš visų pa-
saulio kraštų — iš Kanados,
Austrijos, Vengrijos, Suomio-
jos iš tolimųjų Kinų.

Mirtis išrinko jį sau pir-
miau, negu buvo išspiesta No-
belio taikos premija.

Bet tą premiją pripažins jam
širdy taikos draugai visuose
pasaulio kraštuose.
Baigsiu šią apžvalgą Morel'io
draugo Romain Rolland'o žo-
džiais, kuriuos jis parašė vėli-
nias įkurtame tautų sutai-
kinimo žurnale — "Foreign Af-
fairs": "Aš galiau pasakyti, kad
nei vienam Europos politikos
vyriui neturiu tiek pagarbos
kaip Morel'ui. Ištikrųjų jis
buvo aukščiausia politikos. Jis
buvo visur jos intrigu ir
kompromisų. Jis buvo nepri-
klausomas nuo visų partijų. Jis
atstovavo žmonijai neįsikū-
rant tautų ir rasių. Kiekviena pi-
lenybė susitikdavo jo pasiprie-
šinimą, kiekviena nusikariautoji
tauta matydavo jį ateinantį
pagalbon. Jis buvo paskutinis
ricierius, klaidžiojantis tarp

smurtinų ir akly demokrati-
jų, tarnaujančių piniguočiams,
jis buvo politikos ir opinijos
viespats. Nepaprastas daly-
kas: jis beveik vienas kovojo
prieš visus ir — atsilaukdavo.
Jis laimėjo du kartus: Kongo
ir po karo.

Tai tikra epopeja! Šių dienų
žmonės neprilygsta jo dvasios
didybei. Ir po amžių jo dvasia
bus didi, juo didesnė, juo dau-
giau kartų praeis viena po ki-
tos."

— J. Pj.

KOSULYS

yra vien simptomas ir gali
užteiti bent kokiam laikui. To-
kiame atvlyje

Severa's Cough Balsam

suteiks greitą palengvinimą.
Tatai yra lengvas budas apsi-
saugojimui nuo daugelio pa-
vojingų ligų.

Kainos: 25 ct. ir 50 ct.

Gaunamas pas jūsų aptiekorių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NGL
NORTH GERMAN
LLOYD
TEN IR ATGAL LAIVAKO-
TES NUMAZINTOMIS
KAINOMIS
LIETUVA
per Bremeną
Trečioje klasėje yra miegami
kambariai
Svetimšaliai grįždami į 12
mėnesių neturi jokių kliūčių
100 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
arba prie vietinių agentų

AMERIKOS LAIVAI
Galit važiuoti
Seną Tėvyne
ir grįžti bėgyje
vienų metų,
be ėjimo per
Ellis Island,
ta galite pa-
daryti išgau-
nant leidimą del sugrįžimo.
Suzinok apie keliones patogumais
ant J. V. Valdžios laivų. Jie turi
švairius ir linksmus kambarius del
2, 4 ar 6 žmonių, puikus valgiai,
mažadagus patarnavimas, dides-
dėnys, band koncertai ir visokios
rušies patogumai ir linksmybės.
Rengtis, kad jūsų giminės butų
parvežti Amerika ant didžiū J. V.
Valdžios laivų. Jungtinių Valsty-
bių Linijos.
Pasiteiraukit pas vietinį laivų
agentą arba
UNITED STATES LINES
45 Broadway New York City
110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.
Managing Operators for
United States Shipping Board

LIETUVON

Naujos nepigintos kainos ten ir at-
gal 3 klasoj iki Kauno ir atgal \$203
iki \$215, pagal laivą.
GERA NAUJIENA. Naujas S. V.
įstatymas pavelti atkankyti Tėvyne
ir buti metus, paskui be kliūčių grįžti
Amerikoje nežiurint kvotos.

Mūsų dideli laivai milžinai, kaip
MAJESTIC, didžiausias pasauly,
OLYMPIC, LAPLAND, PITTS-
BURGH siūlo greitą kelionę į Cher-
bourg, Southampton, Antwerp. Daug
laivų išplaukia kas savaitė.

Visi mūsų 3-čios klasos keleiviai
gauna atskirus kambarius dvie-
ms, keturiems ar šešioms žmonėms. Pa-
togumai, puikus maistas ir manda-
gumas.

Kreipkitės prie mūsų vietinių agen-
tų arba

WHITE STAR LINE RED STAR LINE

127 So. State St., Chicago, Ill.

North America Accordion Mfg. Co.
Vieta geriausia
ir lengviausia
armonikų
Jungt. Val-
stybių. Men-
nevarojant
importuotų ar-
monikų, visi
mūsų instru-
mentai yra
madaryti iš
pat. Chicago-
go. Visas
darbas atlie-
kamas rati-
koniškai ir ge-
riausio materio-
liu. Senas armoni-
kas gaminto-
jas ir meistras.
Reikalaukite mūsų katalo-
go šiaudien.
North America Accordion Mfg. Co.
326 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO
INVESTMENT
REAL ESTATE
INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūniam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai.
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-5
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1810
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
3335 So. Halsted St.
Dienos laiku Yards 6894
Vakarais Telef. Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. — Ingaliojimai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgiais.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., apt. Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Paryžiuje nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokius bylas visuose tei-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba pardudant Lotas,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgiciaus
lengvomis išlygomis.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034—Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apt. Panedilio ir
Pėtnyčios.

J. P. WAITCHES
Advokatas
MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas dieną, išskir-
iant Subatas ir šventes, nuo 9 iki
pietų.
ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377
VALANDOS: Kas dieną nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; šven-
tėmis iki pietų.
SPECIALISTAS ant egzamina-
vojimo abstraktų ir padarom
kontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius sudus.

John Bagdziunas Borden
LIETUVIS ADVOKATAS
69 W. Washington St., Room 1310
Telephone Dearborn 8946
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telephone Roosevelt 9090
Namu Telefonas Canal 1667

V. W. RUTKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St., Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Kotvargo vakare
4917 W. 14 St. Tel. Cicero 8223
Ant Bridgeporto Serejoj nuo
6-8 v. v. Subatomis nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namu Tel.: Hyde Park 3895

CHICAGOS ŽINIOS

Siandie rinkimai aldermanų

Siandie balsavimai. Renkam aldermanus, teisingiaus — nomenojama. Mat rinkimai skaitomi nepartiniais, statoma kandidatus tik kaip asmenis, o ne partijų atstovus, taip kad balio- te neįvyksta prie kurios parti- jos kandidatas priklauso. Tie kandidatai, kurie gaus absoliute didžiausią balsų skaitys išrinkti ir jiems daugiau rinkimuose nebereikės dalyvauti. Bet tose varžose, kur ne vienas kandida- tų negaus didžiosios balsų, tai du daugiausia balsų gavę kan- didatai bus perbalsuoti ateinan- tį balandžio mėnesį. Keliose varžose yra tik vienas kandida- tų išstatyta, taip kad jie jokios o- pozicijos neturi, o ir niekuo- se kitose varžose — lengvai laimės dabartiniai aldermonai, taip kad didžiojo vardu siandie alder- manų rinkimai ir užsibaigs ir tik kelioliki vardu kandidatai bus perbalsuojami balandžio mėnesį.

Renkama viso 50 aldermanų — po vieną aldermaną nuo kiek- vienos varžos.

Socialistų kandidatai yra iš- statyti šiose varžose:

9 vardoj — Swan M. Johnson, 11841 Prairie Ave.

12 vardoj — John F. Krause, 4953 S. Komensky Ave.

22 vardoj — Hubert Eisen- hamer, 2243 So. Trumbull Ave.

23 vardoj — Frank F. Ko- zumplik, 3834 W. 25 St.

24 vardoj — Dr. Samuel Lor- ber, 3206 Douglas Blvd.

25 vardoj — John E. Ma- honey, 919 S. Western Ave.

28 vardoj — Alois Knapp, 2410 Warren Ave.

28 vardoj — Patrick J. Duffy, 34 vardoj — David McVey.

35 vardoj — John M. Collins, 839 N. St. Louis Ave.

40 vardoj — Bernard Kortas, 4226 N. Central Park Ave.

46 vardoj — Oscar F. Nelson.

Lietuviai gyvenantys tose var- dose neužmirškite šių darbinin- kų kandidatus. Ypač prisimin- kite jų pavardes, kadangi balio- te nėra pažymėta kuriai parti- jai priklauso.

Siandie taip pat bus balsuoja- ma ir apie išleidimą bonų nieku- riems budavojimams: pabudavo- jimui naujo pavieto kalėjimų, pabudavojimui naujų policijos stočių ir tt.

Negras nužudė moterį

Nežinomas piktadaris negras, kuriam pasiekė pabėgti, išgėdi- no ir paskui nužudė Mrs. Roma- no Everdean, 28 m., kuri buvo viena savo namuose 5842 Mulli- gan Ave. Matyt ji priešinosi negro užpuolimui ir jis tada ją papiovė britva. Piktadario jies- koma. Du nužiūrėti negrai jau tapo areštuoti.

NAUJASIS ALASKOS GUBERNATORIUS

Vidaus reikalų sekretorius (ministeris) Work ir naujasis Alas- kos gubernatorius George A. Park, kuris tik šiomis dienomis tapo paskirtas tai vietai. Park per 16 metų gyvena Alaskoj ir esą geriau pažįsta Alaskos reikalus, negu kuris buvusių guber- natorių.

7 unijų viršininkai tu- rės eiti kalėjiman

Aukščiausias teismas patvirtino jų nuteisimą ir juos įsakyta areštuoti.

Septyni unijų viršininkai, jų tarpe viena moteris, turės eiti kalėjiman, valstijos aukščiausia- jam teismui patvirtinus jų nu- teisimą. Šerifas jau išleido į- sakymą juos areštuoti ir prista- tyti kalėjiman.

Nuteisti: buvusioji biznio a- gentė South Chicago Waitress- es unijos Mrs. Emma Porter, buvęs South Chicago Trade and Labor Assembly prezidentas Theodore Vind, buvęs biznio a- gentas Meat Cuters unijos Stan- ley Waleczak, buvęs biznio agen- tų vežėjų unijos Edward J. Boatman ir Orville K. Blevins, buvęs prezidentas Meat Cutters unijos Frank Amborski ir buvęs biznio agentas bartenderių uni- jos Gust Wirth.

Juos visus nuteista nuo vienų iki penkių metų kalėjiman ir už- simokėti po \$2,000 pabaudos dar 1922 metais, neva už suokalbį vilioti pinigais ir delioti bombas South Chicagoje.

RADO MALDAKNYGE

Vasario 22, vakare, Mildos svetainėje rasta maldaknygė. Kas pražudė, meldžiu atsi- kripti pas Žuraitis, 3156 So. Wallace St.

KONCERTAS

Pėtnyčioj, vasario 27 d., Or- chestra Hall salėj įvyks italų o- peros prima donos M. Montello koncertas. Koncerte dalyvaus ir garsus basas Victorio Ari- mondi.

6 m. mergaitė žuvo gel- bėdama savo sesutę

Jauna mergaitė savo sesutę iš- gelbėjo, bet pati sudegė.

Virš metų atgal, Kalėdose, pa- simirė Joe Ouniet, 3518 So. Ca- lifornia Ave., žmona, palikdama tris jaunas dukreles, kurių vy- riausiaj, Josephine, buvo 5 me- tai amžiaus, Genevieve 4 metai ir Beatrice, 2 metai. Mirdama ji prašė Josephine globoti savo sesutes. Ji prižadėjo ir perein- tį sekmadienį savo prižadą išpildė, nors už tą ji užmokėjo savo gy- vastimi.

Sekmadienio rytė jų tėvas iš-ėjo bažnyčion. Neužlugo išėjo ir seimininkė, taip kad pasilikę vieni vaikai. Josephine, kuri dabar turi jau 6 metus amžiaus, pavesta liko prižiūrėti tvarką. Vaikai belaukdami tėvo sugryš- tant iš bažnyčios, išalko ir suma- nė pasišildyti rastos košės. Jau- nesnioji, Beatrice, dabar jau 3 metų, susirado degtukų ir ban- dė užkurti krosnį. Bet bedeg- gant degtuką ji uždegė sau dra- bužėlius. Pamačius tai vyres- nioji mergaitė, Josephine, šoko savo sesutę gelbėti. Ji šiaip taip liepsną užspaudė ir savo sesutę išgelbėjo. Bet gelbėjant sesu- tę jos pačios drabužėliai užside- gė. Gelbėti ji jos nebuvo kam. Ji įsilipo į "sinką" ir bandė at- sukkti vandenį, bet tuo užgesinti liepsną jai nepasisekė, kadangi jau visi jos drabužėliai liepsno- jo.

Užgirdusi vaikų riksmą atbė- go nuo viršaus senutė Mary Da- venport, bet ji pati vos pavaigė- to ir mažai ką galėjo pagelbėti. Tik atbėgus kitiems kaiminams, mergaitės drabužėliai liko užge- sinti, o pati mergaitė išpradžių nuvesta pas daktarą, o paskui į lioginė. Tik kada tėvas sugry- zo iš bažnyčios, jis sužinojo ko- kiai baisi nelaimė istiko jo na- muose. Jis greitai nuvyko ligo- ninėn, kur rado savo dukraitę jau be sąmonės, besivartančią baidiuose skausmuose. Ji neu- žlugo mirė.

PLESIKAI NUŽUDĖ SENI

Senis David Sigsbee, kuris vie- nas laikė sankrovėle prie 1461 West Lake St., kur ir gyveno, li- ko nužudytas nežinomų piktada- rių. Matėjo gandai, kad jis y- ra turtingas ir kad laiko pinigų paslėpęs namuose, tad plesikai ir užpuolė jį. Prieš nužudymą jį baidiai kankinta, turbūt tuo

norėta priversti senį pasakyti kur yra jo paslėptas turtas. Vi- si staliai, visos lentynos išvar- tytos. Ar ką plesikai pelnė, ne- žinia; nežinia taip pat kur jo turtas yra ir ar jis turi giminių, nes jis niekam apie save nepa- sakodavo, ir apie jį niekas nieko nežino, nors jis ten gana ilgai gyvena.

Sportas

GOLFAS

Lietuvių Golfinkų Klubo turnamentas prasidėjo ir eina pirmyn visu smarkumu. Visi dalyviai praktikuoja. Beprakti- kuojant padaryta stebuklingų kirčių: pataikinta į skylutę iš- ten, kur niekas nesitikėjo patai- kinti.

Ponas Dineika iš Dzindzi Dri- mzi prisidėjo ir dirba išsijuo- sęs. Kad kokios tai jis ir prizą laimės. O Vanagaitis vieną kartą užėjo, paėmė samtį, pa- kabino biliukę ir numetė tie- siai į skylę.

Motery kambarys puikiai ir su skoniu istaisytas. Moterų ir-gi neapsileidžia. Galima joms geriausio pasisekimo palinkėti.

Dr. Karaliaus prizą visus vi- lioja koncentruotis ir šauti tie- siai. Kiekvienas nori tą prizą pasiimti, tiktai sąlygos gana snukios — 123 kirčiai 72 sky- lėms.

Prašome visus užėti pasižiū- rėti, kai mes žaidžiame. Dabar yra puiki proga prisirašyti prie Klubo ir iavintis lošti. Ateina

Senovės laikų gyduolė geriausia nuo sun- kaus kosulio

Sunkus, draskantis, gilus kosulys kurio negalima išgydyti su kitomis gyduolėmis labai tankiai yra praši- namas su senovės laikų kosulio gyduo- lėmis kurias vartojo mūsų tėvukai ir patėviai. Nežiūrint naujųsių išra- dimų nieko negalima surasti, kad at- stovėtų geras senos Dr. Bell's Pine Tar Honey, kurios teikia tikrą ir grei- tą pagalbą nuo krutinės persišal- dy- mo, bronchitės, spazmotiško krupo ir kitų gerklės ligų. Daktarai sako, kad pine tar greitai paliečia ir praši- ną plėgma kuri yra tiesioginė prie- žastis kosulio, kuomet honey netik- suteikia malonų skonį, bet ir praši- na skausmus.

Dr. BELL'S PINE-TAR-HONEY FOR COUGHS

CHICAGO MEDICAL CLINIC

ELEKTRA

Valet AutoStop Razor

THE SAFETY RAZOR KURIS

BY HITT

Tu Negali Išvengti!

Kankinančių žaibų, nervų, galvos skaudėjimo, skausmų ir diglių reumatizmo. Nesmagumų, staigaus persilimo. Skausmų, traukiančių, padidink- varančių skausmų, lūmen- dauti, dūgti, augti ir skaudėti, jei nepašalinai apie

Reg. S. V. Pat. Ofic. tuojau ir negalima- mas laiko juos pasi- naudoti. Jis atstovau- malonų ir greitą pa- longinimą.

Nei viena atsigal- seimyna negali būti be- tonios šios gyduolės. Nėra tikras, jei netu- ri INKARO vaibažen- klis.

F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Pacientams akių įtempiam, kuris esti priežastis, galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuo- turno, skaudama akių karštį, at- taiso kreivas akis, nuima katarak- tą, atitaiso trumparegystę ir toli- regystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavi- mas daromas su elektra, parodan- čia mažiausias klaidas. Speciali- ayda atkreipiamas į mokyklos vai- kus. Akiniai nuo \$4.00 ir aukšiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p

1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7583

Physical Health Institute
DR. DELONIS, Ph.
D. C., D. O., N. T.

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsiimančiuose, be vaistų ir opera- cijų, naujaisiais budais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lybų, Rūmas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Lietuvių Dentistas patar- naus geriau.

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausia auksu. Su mūsų pletom galima valgyti kiekiausia mai- stą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergkite savo dantis, kad nekentytų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street
Netoli Ashland Ave.

X-Ray ————— **\$1.00**

Kraujo egzaminacija, šlapimo analizė, mikroskopiniai ir kiti laboratorijos išbandy- mai, taisyti X-ray egzaminacija daroma, ku- ri parodo tikrą juos sveikatos stovį. Ge- riausias naujos mados gydytojas ir priren- tų maitinamųjų Amerikoje ir Jungtinėse Valstijose yra gautinamųjų per Dr. Ross del. ez- dymo licencij. Žmonės turintys chroniškas ligas, skilvius ir kopus negalumus, ner- vinius, kraujo ligas odos ligas, pules ir kitus trusus yra gydomi kasdien.

Žmonės kurie yra nerviški silpni ir to- ri galvos skaudėjim- nus, nugaros skau- dėjimus, smagius šir- dies plakimą su- skindant odos, ausi, nosies giles, skaudu- lius, prastą apetitą, privalo gydytis tuo- jau.

Sergantiems yra teikiama labai ge- rai patarnavimas to- kionis namais kai- nomis. Kad kiekvie- nus lengvai gali už- simokėti. Dr. Ross valonas suteikia dy- kiai patarimą. Kiek- vienas yra kviecia- mas atsilankyti.

Sifilis ir kraujo ligos gydomos nauju bu- du. Amphenamine gydyti ir pagerinti Lu- enide gydyti. I labai trumpą laiką ligo- niai jaučiasi daug geriau. Kiekvieną dieną mes suteikiame lankymą ir malonumą. Tai vienintis gydymas, kuris išgydo sifilį.

Serganti žmonės pasi- tarkite su Dr. Ross. Pasitarimas dykai.

Dr. B. M. Ross
35 S. Dearborn St.

PAPRASTA MOKESTIS YRA ————— **\$12.50**
DABAR ATPITINGAS YRA ————— **\$5.00**

Per trisdešimt metų Dr. Ross gydo so- cialias ligas vyrų ir moterų.

YRAI! Specialis serumas gydymas yra vartojamas su geromis pasididėjusiu atsi- muo viškieku nusilpimais vyrams. Jo ve- likimas ant gilių, nervų ir kraujo yra didelis sveikatos del. nusiimamų ir sukuria vyrų.

Tie kurie turi kokią nors slaptas ligas užpašomi atsilankyti del dykai pasitarimo. Atleikite ir sušikokite teisybę apie juos ligą ir kaip juos galite būti išgydyti. Tuo meti- mus jums nieko ir nebus būtino roikalo, kad juos gydytumėte. Tai yra daktar Dr. Ross darbas, kad suteiktus gerą patarimą sergan- tiems.

Dr. B. M. Ross
35 South Dearborn St.

Kampus Monroe ir Dearborn St. Imkili elevatorių bei 6 aušto. Priemonis kambarius 506 del vėjų, priemonis kambarius del moto- ry 508.

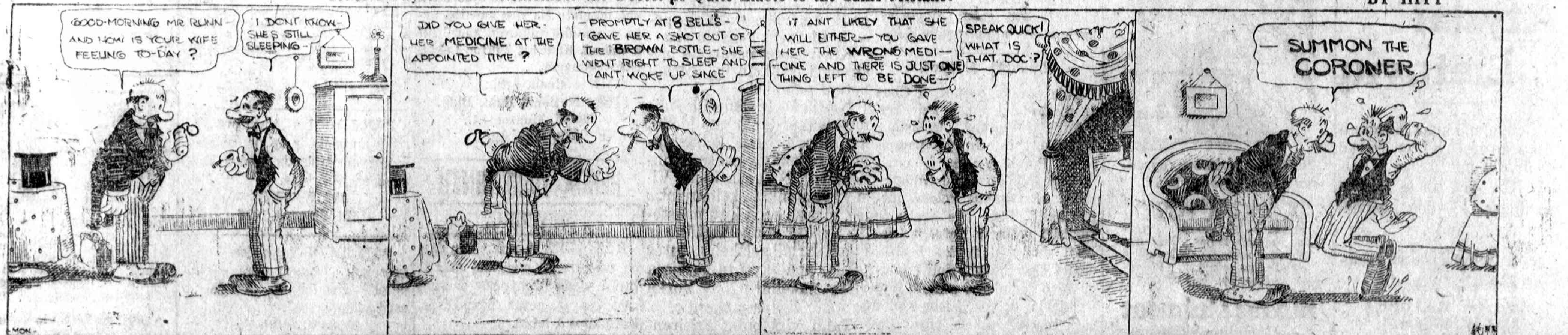
Dr. Ross yra seniausis Specialistas Chi- cagoje. Per trisdešimt metų joje pasitaiso- vėjo.

Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 iki 6 val. vakare.
Nedėlioj nuo 10 iki 1 po pietų.
Pamėdely, sevedoj ir subatoj nuo ryto iki 8 val. vakare.

Atrask pats savo laimę
BURTININKA

"Burtininkas" eina kas mėnuo nau- jas antri metal ir stiprus, kaip uolai "Burtininkas" yra vienintelis žmonių laimės išburtuvas ir nelaimės prane- tuvas; "Burtininko" kaina metui \$1. Pinigus siųsdamas adresuok:
LIET. SVIETIMO KNYGYNAS
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

HITT AND RUN—Console Thyself Bull—Remember the Doctor Is Quite Liable to the Same Mistake!

ISGELBEJO DRAUGE NUO LIGONBUČIO

Mrs. Heckman nutarė pabandyti Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound — Pastebėkite pasekmes.

Council Bluffs, Iowa. — "Aš turėjau nugaros ir šonų skaudėjimus, taip pat galvos skaudėjimą, aš negalėjau dirbti savo darbe. Kaip kada aš turėjau sargti visą savaitę. Draugė man, kad Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound išgelbėjo ją nuo ligonbučio, aš nusprendžiau taip pat jį pasbandyti, nes aš buvau bandžiusi kelis sykius kaip skirtingas asmuo ir aš pasakau savo draugams apie Vegetable Compound, kad man jį pagelbėjo, tik, kad jos pagelbės ir joms." — Mrs. Ethel Heckman, Box 21, R. F. D. No. 1, Council Bluffs, Iowa.

Išgelbėta nuo operacijos
Monessen, Pa. — "Aš varčiau Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound keliose svarbiuose atsitikimuose moterų ligų. Aš turėjau labai didelį skausmą dešiniame šone ir nugaros ir supūtinimo mano šono, aš negalėjau nei vaikščioti vieną sykį. Man buvo įsakytą važiuoti į ligonbūtin, bet štai aš esu be operacijos. Aš pamačiau jį skelbimą ir varčiau Vegetable Compound su vėtromis pasekmėmis." — Mrs. J. Nelson, 842 Denner Ave., Monessen, Pa.

Kiekvienas
Sutinka, kad
Bohemian
Hop-Flavored

PURITAN MALT

Teikia Geras
Pasekmes
Parinktas materialas
Prašykite groserninkų

Pleyer Pianos naujas garantuotą su 25 Rolėmis, Bendūs, Lempa, vertės \$600, trumpu laiku turi but par-

\$285

3327 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Ar jūs žinote, kad
Paukštis "Buteo vulgaris" nėsena buvo areštuotas Lietuvoje kaip špagas, nes policija rado prištį prie jo kojos aluminį žiedą, ant kurio buvo parašas "Vogelwarte Rossitten", Germania C27325". Ar jūs žinote, kad prieštis gerumo Helmar Turkiskų cigarečių yra labai vienas sudėjimas Turkiskų tabako į Helmarus. Paprastai cigarečiai turi sąvęje paprastą tabaką, bet Helmarai turi tikslą gryną Turkiską tabaką.

Atydai Lietuvių

Vienuolyno arba Marquette Parko ir Brighton Parko apeliškių nuo dabar NAUJENOS yra išnešiojamos reguliariai kasdien kiekvienam skaitytojui.

Norintieji užsisakyt kreipkitės pas

S. A. VASILIAUSKĄ
3434 W. 65 Street,
Republic 4876

Lietuvių Rateliuose.

Vilniun plaukia 250
dolerių

Tiek liko pelno nuo Vasario 16 d. išskilmių.

Iš Vilniaus Vadavimo Komiteto rengtų Vasario 16 d. išskilmių grynų pelno liko 250 dolerių. Tie pinigai jau yra pasiųsti Vilniun per pp. M. Biržišką ir kun. J. Turmą. Nėra todėl abejonės, kad pinigai nepasiektų savo tikslo.

Reikia pasakyti, kad Chicago lietuviai šių metų nepriklausomybės sukaityvėse tinkamai pagerbė savo brolius vilniečius. Nežiūrint kaikiurių lietuvių srvių boikotavimo, kurs nėra jokiais argumentais pateisinamas. Vasario 16 d. Vilniaus lietuvių našaliams, ligoniams ir kaliniams tapo surinkta neš pustrėčio šinto dolerių. Užtai tik reikia pasveikinti Chicago lietuvius.

Dzimdzi Drimdzi Jovalo

Paskutiniai "Jovalo" likučiai bus išpilti bridgeportiečiams ir kaip girdėt, artistai pasistengs suvaizdinti taip, kaip dar Chicagoje nevaizdino. "Jovalo" dainelės bus pajavaintos šviesų efektais.

Artistai žada "Jovala" padėti ir archyva ir pastatyti mums didesnių veikalų. Tai neužmirškite 24 vasario. Užgavėnių dieną atvažiuoti į Bridgeportą šv. Jurgio parap. salę.

Dzimdziai Naujus Metus sutiks!

Girdėjome, buk Dzimdzi Drimdzi artistai, žada Lietuvių Auditorijoj sutikti naujus metus Prima Aprilis. Tam tikslui jau pasisamdė salę ir 1 balandžio savotiškai sutiks iš mados išėjusių "naujus metus". Nori paruošti tam tikslui įdomią programą ir dovanų duoti. Lauksime naujų "šposų" ir dainų.

Padėka "Naujienuoms už paramą"

Iš Vasario 16 d. išskilmių liko grynų pelno 250 dolerių. Tuos pinigus jau pasiuntėm Vilniečiams per gerai žinomus Amerikos lietuvių visuomėi veikėjus — prof. M. Biržišką ir prof. kun. J. Turmą.

Padarę apžvalgą savo darbo aplinkybių, mes esam tikri, kad be "Naujienu" nuosirdžios ir atviro paramos mums sunku būtų buvę atsiekti tokių rezultatų, kokius dabar turim. Todėl, pasakę ačiū visiems išskilmių dalyviams ir aukavusiems bei atsilankiusiems, norėtumėm pareik-

Nusibrėžimai

Sustabdo skausmą, apsaugo nuo pajuodavimo
Siunčia greitai šviežų kraują į nubrežtą vietą. Uždekite Sloan's pamažu — be trinimo. Prašalina skausmą tuojau. Prašalins subėgimą sukrektusio kraujo ir prašalins pajuodavimą. Pas visus aptiekorius — 35 centai.

Sloan's Liniment
— Prašalina skausmą

šti savo gilia padėką taipogi ir "Naujienuoms". Jų parama mums buvo ir yra labai svarbi. Prie progos norėtumėm tarti ačiū ir fotografui W. J. Stankunui, p-iai J. Maziliauskenei, p-lei Bigelutei, p. Pr. Jurkunui ir Pr. Jezerkauskui už jų atliktus svarbius darbus.

Vilniaus Vadavimo Komitetas.

Margumynai

Artistas Vaičekus sirgaliuoja.

Kaip sakoma, kur trumpa, ten trūksta. Taip ir su artistu p. Vaičeku. Negana to, kad neseniai Yellow taxi sulaužė šonkaulį, dabar žmogus aparto to dar kankinasi su didžiuoju šalčiu — gripu. Bet viškie žmogus vis dar pilnas energijos ir apart savo studijos, reguliariai daro repetitijas veikalo "Pakrikėliai", kurį statys Sąjunga kovo. 14 d. Lietuvių Auditorijoj.

Mačiau veikala "Pakrikėliai" — geras išlikimų, iš visu pusų. Svarus ir gana linksmas. Man tik, žinoma, kaip vyrai, gal jo prasmė nepatinka. Mat veikalas vaizduoja, kad vyrai myli keletą moterų ant sykių, o savai material draudžia net snapą iškišti pro duris. Linksma veikala. Manau, kad vien moterų pripildys Auditoriją.

Keistūčio Dramos Skyrius rengiasi vėl prie kelių veikalų. Pereitas susirinkimas išrinko parupinti veikalus del Keistūčio Klubo vakaro — Auditorijoj ir sau, Skyriui. — Mc Kinley parko svetainėje. Išrinkta trys komitetas, kurį pasakyd kartu su režisierium J. Uktveriu surasti atitinkamų veikalų. Tarta, kad komitetas rastų komedijas.

Jaunoji Birutė galutinai nusitarė statyti "Geroji Onytė", dviejų aktų komediją. Meldžia šv. svetainėje. Apart veikalo dar mokinasi deklamacijų ir dialogų, manologų, savo vakarienių Kovo 15 d. Mildoj, ir savo koncertui Balandžio 19 d. — Mildoj.

Raganius pas advokatą Šliakį.

Šiandien bauri lietinga diena, taip sakant, ančiū diena, nes jau dvi dienos lija kaip lija. Visi sprandus įtraukę į švarkų kalnierių skubiai traukia ten kur yra nusistatę. Nejaulki diena; eini, tai lietus krinta už kalnierių arba visai be jokios atodairės ir mandagumo" pliekia veidai. Nėr kur eiti. Oras baurus, nestovėsi gatvėje, reikia žinių parinkti. Nutariau užlikti pas advokatą Antaną Šliakį, kuris turi savo ofisą 77 W. Washington gatvėje (17 lubos). Užėjęs radau keletą žmonių belaukiančių savo eilės. Žinoma, ir man pačiam reikėjo laukti. Pagalios įėjau ir pradėjau klausinėti apie teismus, kiek yra lietuvių bylų. Advokatas Šliakis sako, kad jeigu vien tik lietuvių citų pas lietuvių advokatus, tai lietuviams advokatams būtų darbo iki kaktuli. Čia advokatas parodė keletą teismo rekordų ir niekurie yra gana žingeidūs, kuriuos aš ir jums pateiksiu.

—Raganius.

Norintiems Važiuoti Lietuvon

Naujienu Metinė ekskursija jau artinasi, ir kurie nori važiuoti Lietuvon geriausia padarys keliavę su kitais naujienučiais, kurių šiais metais žada but didelis butrys.

Su Naujienu Ekskursija gali keliauti ne vien chiechiečiai, bet taip jau ir iš kitų miestų. Neturintiems pilietybės popierių reikia tuojaus kreiptis del leidimų sugrįžti ir del užsienio paso. Kas neturi gimimo metrių, ar kitokių lietuviškų dokumentų, tuojaus turi rašyt Lietuvon ir gauti juos. Šios šalies piliečiai turi gauti Amerikos užsienio pasą ir Lietuvos konsulo vizą. Kiekvienam patartina prisirengti išanksto ir, geriau potam palaukti. Naujienu Ekskursija šiais metais bus dar ir tuo įdomi, kad duos progos keliauninkams aplankyti garsųjį vandenpuolį, Niagara Falls. Visi keliauninkai keliaujantis iš Chicago ar iš kitų miestelių ir vakarus nuo Buffalo ir netoli Erie gelžkelio turės teisį aplankyti tą garsiąją vietą pakeliui į New Yorką be jokio ekstra mokesnio. Taigi visi bukit prisirengę iki balandžio 29-tos.

Prisiuntė plaukus.

Tula porėlė, Juzė K. ir Chas J. susižadavę pilnai, kaip reikalauja religiškas /celibatas. Sužaduoiti šv. Jurgio parapijoje. Porėlė gyvena ir prisigyneno kuditio ir. burdingieji. Praslinkus keletui metų Charles liko be darbo ir nusitarė važiuoti Detroito ieškoti darbo. Charles bedirdamas Detroito vis siuntė pinigų savo pačulei, o pačulei jam siuntinėjo dailius laiškus. Bet čia "vencas" pakiša koją, Juzė užsimano divorso — perski-

ry. Ji pasiima savo burdingieji ir liudininkus ir paduodama savo vyro Charles antrašą Chicagoje ir numerį toki, kokio paduotoji gatvė neturi, gerai žinodama, kad vyras gyvena Detroito ir jai siunčia pinigų. Ji gavo perskiras liepos 29 d., 1924 ir vėl apsišvedė su tuo savo liudininku bei burdingieji — J. A. J. lapkričio 29 d., ir jau po apsišvedimų parašė laiška savo vyrui apie padarytą klaidą ir laiške įdėjo plaukų ir "dailiais" žodžiais aprašė. Vyras tuoj grįžo namo ir per advokatą Šliakį pareikalavo perskirų panaikinimo. Teismas panaikino perskiras. Dabar Charles skundžia savo buvusį Juzę neistikimume ir kartu abudu prigavinėjime teismo. Advokatas Šliakis sako, kad toji porėlė gausianti cypės.

Kviečia Komitetas.

Parengtas pūkus Baltus Lietuvių Tautos K. parapijos, Užgavėnių vakar, vasario 24 d., 1925 m., 7 val. vak., 3501 So. Union Ave. Kviečiame visus konoskaidingiausius atsilankyti ir linksmai užgavimą praleisti, nes tas paskutinis prieš Užgavėnias paslinkimo vakaras.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU Agotos Rakickiūtės, po vyrų Petratiene, Girdėjau gyvena Grand Rapids, Mich., buvau pajieskojusi metal atgal. Atsišaukite per laiška ir popieruojam. Už laikom maleva, popiera, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANCONIS, Prez.

IVAIRUS SKELBIMAI

Tel. Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Už laikom maleva, popiera, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANCONIS, Prez.

BAGDANAS BROS.

MOVING, EXPRESSING & COAL
PIANO MOVING EXPERTS
Long distance handling.
Turime daug metų patyrimą.
3406 So. Halsted St.
Phones: Yds 3408 — Blvd. 1969 res.

STOGDENGYSTĖ

Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilij, trūkų patarmavimas Chicagoje ir apeliški. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyre unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ordan Ave., Phone Lawdale 0114.

JIESKO KAMBARIU

REIKALINGAS kambarys vienam vaikiniui su ar be valgio. Prašau pranešti laišku. PETER LUKIS, 712 W. 17 Pl.

SIULYMAI KAMBARIU

PASIRENDAVOJA šviesus, frontinis kambarys del vieno arba dviejų vaikinių. Yra elektara ir maudynė. 722 W. 18 St.

JIESKO DARBO

PAIESKAU darbo už šoferį, turiu driving lainsį ir esu mechanikas, pats galiu pataisyti karą. Kam toks buti reikalingas, prašau kreiptis. Walter Shimkus, 150 Kensington Ave., Phone Pullman 1411

PAJIESKAU pastovaus darbo kepikloje, turiu pilną patyrimą pirmojo ir antrojo, galiu kepti visokią duoną ir biskietus; nevartoju mėsainio; kam reikalingas toks darbininkas, malonėkite atsišaukti. Klauskite bekerio Tel. Republic 0170

REIKIA DARBININKU

VYRU ir MOTERU
REIKIA Vyrų ir Moterų, padavėjų. Darbas geras ir pelningas, nuo \$4000 iki \$5000 ir metus užtikrinu; nepatyrusiais greitai išmokiname. Atsišaukite greitai nuo 9:30 iš ryto iki 1 val. po pietų šią visą savaitę, arba utarninko vakarais nuo 6 iki 8 valand. Klauskit Viktor Lekis, Sales Manager. Room 849, First National Bank Bldg. 68 W. Monroe St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKU

MOTERU
REIKALINGA prie namų darbo moteris ar mergina, gali ir turėti vieną šeimynos. Darbas pastovus ir geras užmokestis. Kreipkitės 1 lubos. 702 W. 35th St.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

Bridgeport. — Susivienijimo Lietuvių draugij ant Bridgeporto mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, vasario 24 diena, 8 val. vakare, Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St. Visi delegatai esate kviečiami dalyvauti susirinkime. A. J. Lazanskas, rašt.

Parengtas pūkus Baltus Lietuvių Tautos K. parapijos, Užgavėnių vakar, vasario 24 d., 1925 m., 7 val. vak., 3501 So. Union Ave. Kviečiame visus konoskaidingiausius atsilankyti ir linksmai užgavimą praleisti, nes tas paskutinis prieš Užgavėnias paslinkimo vakaras.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU Agotos Rakickiūtės, po vyrų Petratiene, Girdėjau gyvena Grand Rapids, Mich., buvau pajieskojusi metal atgal. Atsišaukite per laiška ir popieruojam. Už laikom maleva, popiera, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANCONIS, Prez.

IVAIRUS SKELBIMAI

Tel. Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Už laikom maleva, popiera, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANCONIS, Prez.

BAGDANAS BROS.

MOVING, EXPRESSING & COAL
PIANO MOVING EXPERTS
Long distance handling.
Turime daug metų patyrimą.
3406 So. Halsted St.
Phones: Yds 3408 — Blvd. 1969 res.

STOGDENGYSTĖ

Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilij, trūkų patarmavimas Chicagoje ir apeliški. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyre unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ordan Ave., Phone Lawdale 0114.

JIESKO KAMBARIU

REIKALINGAS kambarys vienam vaikiniui su ar be valgio. Prašau pranešti laišku. PETER LUKIS, 712 W. 17 Pl.

SIULYMAI KAMBARIU

PASIRENDAVOJA šviesus, frontinis kambarys del vieno arba dviejų vaikinių. Yra elektara ir maudynė. 722 W. 18 St.

JIESKO DARBO

PAIESKAU darbo už šoferį, turiu driving lainsį ir esu mechanikas, pats galiu pataisyti karą. Kam toks buti reikalingas, prašau kreiptis. Walter Shimkus, 150 Kensington Ave., Phone Pullman 1411

PAJIESKAU pastovaus darbo kepikloje, turiu pilną patyrimą pirmojo ir antrojo, galiu kepti visokią duoną ir biskietus; nevartoju mėsainio; kam reikalingas toks darbininkas, malonėkite atsišaukti. Klauskite bekerio Tel. Republic 0170

REIKIA DARBININKU

VYRU ir MOTERU
REIKIA Vyrų ir Moterų, padavėjų. Darbas geras ir pelningas, nuo \$4000 iki \$5000 ir metus užtikrinu; nepatyrusiais greitai išmokiname. Atsišaukite greitai nuo 9:30 iš ryto iki 1 val. po pietų šią visą savaitę, arba utarninko vakarais nuo 6 iki 8 valand. Klauskit Viktor Lekis, Sales Manager. Room 849, First National Bank Bldg. 68 W. Monroe St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKU

MOTERU
REIKALINGA prie namų darbo moteris ar mergina, gali ir turėti vieną šeimynos. Darbas pastovus ir geras užmokestis. Kreipkitės 1 lubos. 702 W. 35th St.

REIKIA DARBININKU

MOTERU
REIKALINGA moteris prie namų darbo; valgis ir kambarys. Gera mokeskis. Atsišaukit 1730 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKU

VYRU
REIKALINGAS, blaivus ir savo darbą gerai išmanęs virėjas. Guolis, valgis ir gera mokeskis. Atsišaukite 3815 So. Halsted St. 1 fl. rear

REIKALINGAS patyręs bučeris.

Valgis, kambarys ir gera alga. Atsišaukite tuoj. 2558 W. 69 St., Tel. Prospect 4814

AUTOMOBILIAI

FORDO BARGENAI
SPECIALIS IŠPARDAVIMAS VASARIO MĖNESY TIKTAI

VARTOTI FORD KARAI VISI MODELIAI ANT RANKŲ KITI TAIP PIGIAI KAIP \$50 LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS VISI KARAI GARANTUOTI DEVINIS DEŠIMTIS DIENŲ Charles J. Dempsey, Inc. Autorizuoti Fordo pardavinėtojai 2300 W. Madison St. Atidara nedėlio ir vakarais

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI kietomis anglimis kurenamas pečius ir mažas garbaga burner'is. Parduosiu labai pigiai. Taipgi Paige sport modelio automobilijus 1921. Taipgi pigiai. Atsišaukit vakarais po 6 val. 657 W. 18th St. 2nd floor.

PARDAVIMUI

PARDUOSIU savo Stager grojklį pianą išrodo kaip naujas už \$165, yra 190 rolių, benčius ir kabinetą. Atiduosiu išmokėjimais del atsakančių žmonių. Turit pamatyti, kad įvertinus. 2018 Milwaukee Ave., 1st floor

PARDUOSIU arba mainysiu

gasolino stotį, ant South Sidės; labai geras kampas didelės biznio gatvės; labai geras ir pelningas biznis kas nori užsiimti. J. S. Mickewice and Co. 2423 West 63rd St. Tel. Prospect 4345

PARDAVIMUI NAMAI

S. E. kampas 37 ir Gage St., 2 augšto mūrinis namas, 4 flatai, 16 kambarių, \$2000. Namai turi buti nu-kraustytas 30 dienų. KOCH & CO., 26 & Halsted St.

DIDELIS BARGENAS, 2 flatai,

6-6 kambarių, mūrinis namas, 1632 So. 50 Ave., galima tuojau gyventi, savininkas ant pareikalavimo, klauskite ANTON NUSHARTT, namų statytojas, Tel. Berwyn 2024 M.

REIKIA \$2500 už 6 kambarių medinį

cottage, furnace šildoma, 30 pėdų lotas, 2 karų garažius, gražus garsinis pečius ir Ice baksis, kaina \$72000, savininkas 6430 So. Mozart St. Tel. Republic 4886

MORTGECIAI — PASKOLOS

PASKOLA IR ANTRI MORGECIAI Mes darome ir perkame antrus mortgēcius sumoje \$200 iki \$5000. Lengvais išmokėjimais už 6% palukau, prienamų komisu. Taipgi perkame dokumentus.

LOUIS STERN & CO. Suite 1029 Burnam Bldg. 160 N. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery
Reguliariai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numazinimas kainose. VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE 2407 W. Madison, Chicago, Ill. Phone Seeley 1643 M. E. HUTFIZ, Manager

LANKYK MOKYKLĄ

Kol nebūsi gana mokyta, tol skurdžiai gyvensi, neturėsi gerai apmokamo darbo. Todėl laikyk sau už garbę ka nors išmokyti. Mokslas nušvieja naujus tau kelius, persunkis tave išmintimi ir šviesa; autels galia ko voje prieš tamsybę, prietarus, melus, apgavystes. Mokslas yra gyvas turtas, pasitikėjimas, apsisprendimas, pasisekimas, viltis, drąsa, amžina laimė. Juo daugiau turėsi mokslo, tuo geresnis ir laimingesnis bus tavo gyvenimas. Amerikos Lietuvių Mokykla 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKU

PARDUOSIU krautuvę vyriškų aprėdalu ir sykiu valymo ir taisymo drabužių įstaiga. Biznis senas išdirbtas. 455 W. 79 St. Tel. Stewart 2997

PARDUOSIU bučernę ir

grosernę; sena ir gera vieta, netoli vienuolyno. Prieštis pardavimo svarbi. 2558 W. 69th St. Tel. Prospect 4814